

Tallinlaste rahuloluküsitlus 2018-3

Tellija: Tallinna Linnakantselei

Töö teostaja: Eesti Uuringukeskus OÜ

Jaanuar 2019

SISUKORD

KOKKUVÕTE	3
UURINGU TAUST	7
VALIM JA KÜSITLUSMETOODIKA	8
ANDMETE ANALÜÜS	9
VASTAJA PROFIL	10
TULEMUSED	13
1. ÜLDINE RAHULOLU TALLINNA LINNA KUI ELUKESKKONNAGA	13
2. HINNANGUD TALLINNA ELUKESKKONNALE VALDKONDADE LÕIKES	18
3. RAHULOLU OMA LINNAOSA ELUKESKKONNAGA	22
4. HINNANGUD OMA LINNAOSA OLUKORRALE	26
4.1 Hinnangud oma linnaosa olmekeskonnale	26
4.2 Hinnangud oma linnaosa avalikule ruumile ja teenustele	28
4.3 Hinnangud oma linnaosa teede olukorrale ning liikumisvõimalustele	31
5. ELUKOHT JA ELUASE	35
5.1 Hinnangud linnaruumi kujundamisele	35
5.2 Praegune ja eelistatud hoone tüüp ja vanus	37
5.3 Elamispinna omamine ja üürimine	40
5.4 Elukohana eelistatuid linnaosad	41
6. LIIKUMISVIISID JA VÕIMALUSED	44
6.1 Liikumisvahendid	44
6.2 Liikumise sihtkohad	47
6.3 Erinevate liikumisviiside kasutussagedus	48
6.3 Aja veetmine vabas õhus	50
7. ÜHISTRANSPOORDIGA LIIKLEMINE	51
7.1 Ühistranspordi kasutamissagedus ühistranspordi liikide lõikes	51
7.2 Ühistranspordiga sõites ümberistumiste arv	52
7.3 Hinnangud ühistranspordile	53
7.4 Ühistranspordi kasutamissagedus	55
7.5 Ühistranspordipeatuste kaugus	57
7.6 Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi kasutamine	59
8. LIIKUMISVAHENDITE ARV LEIBKONNAS	62
9. LASTE TRANSPORTIMINE	64

KOKKUVÕTE

- ✓ OÜ Eesti Uuringukeskus viis 2018. aasta sügistalvel Tallinna Linnakantselei tellimisel tallinlaste seas läbi küsitluse, mille peamiseks eesmärgiks oli saada ülevaade pealinlaste hinnangutest erinevatele Tallinna linna avalikele teenustele.
- ✓ Uuring viidi läbi telefoniküsitlusena ajavahemikul 30.10-11.12.2018 Tallinna 15-aastaste ja vanemate elanike seas. Intervjuud toimusid vastavalt vastaja emakeelele kas eesti- või venekeelsena. Küsitluses osales 1500 vastajat.

Rahulolu linna elukeskkonnaga

- ✓ Tallinna elanikud on oma elukeskkonnaga rahul – rahuloluhinnangute osakaal Tallinna kui elukeskkonnaga oli 2018. aastal 93%.
- ✓ Pea 80% tallinlastest pidasid 2018. aastal Tallinna kindlasti linnaks, kus nad eelistavad Eestis elada.
- ✓ Tallinna elukeskkonnale tervikuna antud hinnangutest selgub, et kõige enam positiivseid hinnanguid antakse linnaväljakute seisukorrale Kesklinnas, ühistranspordi seisukorrale ning linnaväljakute piisavusele. Kõige enam negatiivseid hinnanguid annavad pealinlased liikluskultuurile ja auto parkimisvõimalustele keskklinnas, sh vanalinnas.
- ✓ Võrreldes 2017. aastaga on 2018. aastal jäänud rahulolu kõikides valdkondades enamjaolt samale tasemele. Tõusnud on vaid hinnang parkimise eest tasumise võimalustele ning auto parkimisvõimalustele keskklinnas, sh vanalinnas. Langenud on rahulolu veekogude seisundi ning liikluskultuuriga.
- ✓ Tallinn on elanike hinnangul üldiselt jalakäijasõbralik linn – ligi viiendik tallinlastest pidas seda väga jalakäijasõbralikuks ja lisaks 60% küllaltki jalakäijasõbralikuks.

Rahulolu linnaosa elukeskkonnaga

- ✓ Oma linnaosaga on rahul 91% elanikest, kõige rahulolevamad on sealjuures Nõmme elanikud.
- ✓ Võrreldes eelneva aastaga on 2018. aastal tõusnud vaid hinnang Põhja-Tallinna linnaosa elukeskkonnale. Hinnangud Kristiine, Lasnamäe ja Pirita elukeskkonnale on püsinud samal tasemel ning Haabersti, Kesklinna, Mustamäe ja Nõmme elanike rahulolu oma linnaosaga on viimase aastaga langenud.
- ✓ Tallinlaste rahulolu oma linnaosa olmekeskonda puudutavate valdkondadega on üldiselt kõrge. Kõige enam ollakse rahul kodumajapidamistes tekkivate jäätmete äraveoga ning kõige vähem prügikastide piisavusega tänavatel.
- ✓ Oma linnaosa avaliku ruumi ja teenuste osas ollakse enim rahul haljasalade ja parkide seisukorra ja piisavusega ning kõige rahulolematumad avalike tualettruumide piisavusega.

- ✓ Oma linnaosa teede olukorra ja liikumisvõimaluste osas on rahulolu kõige kõrgem liiklusolukorraga jalakäija seisukohast ning kõige kriitilisemalt hinnatakse jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalusi kodu juures.

Eluase

- ✓ Viimase kümnendi jooksul Tallinnas ehitatud uute majade linnaruumi sobivusega on tallinlased üldiselt rahul – enam kui pooled on sellega pigem rahul ja 15% väga rahulolevad.
- ✓ Enam kui poolte tallinlaste arvates pööratakse ajalooliselt väärtuslike majade ja asumite säilitamisele hetkel Tallinnas tähelepanu parajal määral, pea 30% elanike arvates on aga praegu antud valdkonda suunatav tähelepanu liiga vähene ning 7% hinnangul liiga suur.
- ✓ Ligi 70% tallinlastest elab 2018. aastal 4–9-korruselises kortermajas, kuigi tegelikult sooviks sellist tüüpi hoones elada vaid neljandik. Kõige sagedamini soovitakse elada hoopis ühepereelamus, mille tõi eelistusena välja 40% elanikest.
- ✓ 44% tallinlastest elab aastatel 1970–1999 ning 30% enne 1970. aastat valminud majades, samas kui uuemate, peale 2000. aastat ehitatud majade elanikke on alla viiendiku. Võimaluse korral elaks neis uuemates majades aga ligi 60% Tallinna elanikest.
- ✓ Praegust elamispiinda omab 87% tallinlastest või nende leibkonnaliikmetest ning üüripindadel elab 14% linlastest. Linnaosade lõikes on elamispiinda omavaid leibkondi enim Pirital ning üüripindadel elatakse kõige sagedamini Kesklinnas.
- ✓ 2018. aastal elab 70% tallinlastest oma eelistatuimas linnaosas. Oma eelistatuimas linnaosas elavad kõige sagedamini Pirita ja Nõmme elanikud. Tallinlased, kelle praegune ja eelistatuim elukoht on erinevad, sooviksid kõige sagedamini elada Nõmmel.

Liikumisviisid

- ✓ Peamiseks liikumisviisiks tööpäeval tööle, kooli või muude peamisesse sihtkohta oli 2018. aastal auto, mille osatähtsus oli 46%. Ühistranspordiga liikus tööpäevadel peamisesse sihtkohta 40% ning jalgsi veidi üle kümnendiku tallinlastest. Võrreldes eelneva aastaga on autoga liikumine 2018. aastal oluliselt kasvanud ning ühistranspordiga ja jalgsi liiklemine vähenenud.
- ✓ Tööpäevadel liigutakse 2018. aastal sarnaselt eelnevatele aastatele selgelt kõige enam oma kodust Kesklinna ja kõige vähem Piritale.
- ✓ Kõigi liikumisviiside puhul tehti rohkem käike tööpäevadel kui nädalavahetustel ning kõige rohkem käike tehti nii töö- kui puhkepäevadel jalgsi. Keskmiselt tehti 2018. aastal tööpäevadel jalgsi 1,36, ühistranspordiga 0,83 ja autoga 1,18 ning nädalavahetustel jalgsi 1,15, ühistranspordiga 0,54 ja autoga 0,95 käiku.
- ✓ Praegusel aastaajal veedab vähemalt 30 minutit Tallinna piires vabas õhus kõndides, sportides, perega aega veetes, üritusi küllastades või muul moel igapäevaselt ligi 40% tallinlastest.

Liikumisvahendid

- ✓ Ühistranspordiliikidest on sarnaselt varasemale ka 2018. aastal kasutatud ülekaalukalt enim – 80% ulatuses – Tallinna tavaliiini busse ja trolle.
- ✓ Pea 60% peamiselt ühistranspordiga liiklejatest ei tee oma teekonnal peamisesse sihtkohta mitte ühtegi ümberistumist, veerand teeb ühe, veidi üle kümnendiku kaks ning vaid 2% tuleb teha vähemalt kolm ümberistumist.
- ✓ Pea pooled tallinlased leiavad viimase kaheteistkümne kuu jooksul ühistranspordis toimunut hinnates, et muutusi pole toimunud ning olukord on jäänud samaks. Veidi üle kolmandiku Tallinna elanike hinnangul on aga olukord muutunud viimase aastaga paremaks, samas kui negatiivset trendi tajus selles osas vaid 3%.
- ✓ Tallinna ühistranspordi suurimateks probleemideks peeti 2018. aastal ühistranspordi marsruutide mitte vajadustele vastamist ja puudulikku puhtust, mille tõi välja veidi alla viiendiku tallinlastest. 30% tallinlastest oli samas ühistranspordiga rahul ega osanud välja tuua ühtki probleemi.
- ✓ Viimase nelja nädala jooksul on 2018. aastal ühistransporti kokku kasutanud veidi üle 80% Tallinna elanikest. 30% tallinlastest on kasutanud ühistransporti pea iga päev, veidi alla viiendiku mitmel päeval nädalas, viiendik ühel või kahel päeval nädalas ning 13% sellest harvemini.
- ✓ Enam kui pooled tallinlastest ei olnud viimase nelja nädala jooksul Tallinna takso teenust või tasulist sõidujagamise teenust kordagi kasutanud. Pea igapäevaselt või mitmel päeval nädalas oli kokku taksoga sõitnud vaid 5% tallinlastest.
- ✓ Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud tallinlaste peamiselt kasutatava ühistranspordipeatuse kaugus kodust on 80% juhtudest kuni 5-minutilise jalutuskäigu kaugusel. Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud tallinlased on oma peamise ühistranspordipeatuse kaugusega kodust pea 80% ulatuses väga rahul.
- ✓ Ühiskaart või mõni muu sõitude valideerimise võimalusega kontaktivaba kaart oli 2018. aastal olemas 95% tallinlastest. Ühistransporti sisenemisel valideeris oma kaardi alati ligi 80% selle omanikest. Valideerimata jätab kaardi üksikutel juhtudel 11%, mõnikord 5% ning alati 6% kaarti omavatest tallinlastest.
- ✓ Tallinlaste leibkondades oli 2018. aastal nii isiklike kui ametiautodena kasutusel kõige sagedamini üks auto (48%) Kaks autot oli kasutusel ligi veerandil ning sellest rohkem autosid 6% leibkondadest. Autovabasid leibkondi oli viiendik.
- ✓ Vähemalt 15-aastaste leibkonnaliikmete kasutuses olevaid jalgrattaid oli kokku veidi vähem kui 2/3 leibkondades. Enam kui viiendiku ulatuses oli nii ühte kui kahte jalgratast omavaid leibkondi ning veidi vähem kui viiendik leibkondadest omas rohkem jalgrattaid.
- ✓ Lisa sõiduauto ostmise või liisimise plaan oli lähema kaheteist kuu jooksul 9% autoga leibkondadest ning autot mitte omavatest leibkondadest plaanis seda antud perioodi jooksul osta või liisida 14%.

- ✓ 7-14-aastased lapsed käivad nii koolis kui trennides ja huviringides kõige sagedamini ühistranspordiga, sealjuures kasutatakse seda sagedamini trenni ja huviringi kui kooli puhul.

UURINGU TAUST

OÜ Eesti Uuringukeskus viis 2018. aasta sügiskul Tallinna Linnakantselei tellimisel tallinlaste seas läbi küsitluse, mille peamiseks eesmärgiks oli saada ülevaade pealinlaste hinnangutest erinevatele Tallinna linna avalikele teenustele. Uuringus käsitleti põhjalikumalt järgmisi valdkondi: üldine rahulolu linna ja linnakeskkonnaga, elukoht ja eluase, ühistransport ja liiklus laiemalt.

Käesolev aruanne tutvustab uuringu tausta, annab ülevaate uuringu peamistest tulemustest ning teeb tulemuste põhjal kokkuvõtte. Aruande lisadena esitatakse elanikkonnaküsitluse eestikeelne ankeet ning andmetabelid erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes.

Võimaluse korral on aruandes 2018. aasta tulemusi võrreldud eelnevatel aastatel pealinlaste seas läbi viidud uuringute tulemustega. Võrdluse alusena on kasutatud järgmisi Tallinna uuringute infosüsteemist kättesaadavaid uuringuaruandeid: “Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2011”, “Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2015”, „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2016“, „Elanike rahulolu Tallinna linna avalike teenustega 2017“.

VALIM JA KÜSITLUSMETOODIKA

Küsitlus viidi läbi telefoniküsitlusena ajavahemikul 30.10-11.12.2018 Tallinna 15-aastaste ja vanemate elanike seas. Intervjuud toimusid vastavalt vastaja emakeelele kas eesti- või venekeelsena. Küsitluses osales 1500 vastajat.

Valimi kujunemisel on arvesse võetud nii Tallinna linna kui ka linnaosade elanikkonna proportsioonidele vastavust vanuse, soo ja rahvuse lõikes. Lisaks on erinevate linnaosade elanike osakaalude kujunemisel lähtutud sellest, et väiksemates linnaosades oleks vastajate arv võrreldes üldpopulatsiooni jaotusega suurem.

Saadud küsitlustulemi ja statistilise mudeli võrdlemisel ilmnenud erisuste vähendamiseks arvutati välja kaks kaalu vastavalt sotsiaal-demograafiliste tunnuste jaotusele Tallinna linna üleselt (vanus, sugu, rahvus, linnaosa) ja Tallinna linna üleselt linnaosade kvoote säilitades (rahvus, sugu, vanus).

Tabel 1. Tallinna linna üldpopulatsioon, kaalumata ja kaalutud valim.

		Üldkogum		Kaalumata valim		Kaalutud valim	
		N	%	N	%	N	%
	KOKKU	379226	14%	800	100%	800	100%
SUGU	Mehed	168807	45%	691	46%	833	45%
	Naised	210419	55%	809	54%	667	56%
VANUS	15–29	80776	21%	205	14%	319	21%
	30–44	109281	29%	459	31%	432	29%
	45–59	82721	22%	370	25%	327	22%
	60+	106448	28%	466	31%	422	28%
RAHVUS	Eestlased	200 990	53%	882	59%	797	53%
	Venelased	144 106	38%	523	35%	562	38%
	Muu	34130	9%	95	6%	141	9%
LINNAOSA	Haabersti	37951	10%	151	10%	150	10%
	Kesklinn	52777	14%	202	14%	209	14%
	Kristiine	28188	7%	111	7%	111	7%
	Lasnamäe	101615	27%	387	26%	402	27%
	Mustamäe	59146	16%	221	14%	234	16%
	Nõmme	32798	9%	131	9%	130	9%
	Pirita	15001	4%	99	7%	59	4%
Põhja-Tallinn	51750	14%	198	12%	205	14%	

ANDMETE ANALÜÜS

Käesoleva uuringu tulemused on laiendatavad Tallinna vähemalt 15-aastasele elanikkonnale, sealjuures jääb maksimaalse valimivea suurus 95-protsendisel usaldusnivool 2,53% piiridesse (väiksemate alagruppide vaatlemisel võib viga olla suurem).

Tallinna linna üleselt analüüsiti andmeid linnakaaluga (andmebaasis weight2) ning linnaosasiseselt linnaosakaaluga (andmebaasis weight1). Küsimused “Kuivõrd Te olete rahul Tallinnaga kui elukeskkonnaga?” ja “Kuivõrd rahul Te olete järgmiste valdkondadega Tallinnas tervikuna?” on analüüsitud linnakaaluga ning “Kuivõrd Te olete rahul oma linnaosa elukeskkonnaga?” ja “Kuivõrd rahul Te olete oma linnaosas järgmiste valdkondadega?” linnaosa kaaluga.

Avalike teenustega rahulolust parema ülevaate saamiseks analüüsiti rahulolu hinnanguid nii kõikide vastajate osas kui ka ainult nende vastajate osas, kes oskasid vastavat teenust hinnata. Filtreeritud vastajate grupi tulemusi näitavad joonistel ja tabelites rahulolu hinnangute keskmised.

Vastavalt Tellija soovile kasutatakse analüüsis vanusegrupe 15–26; 27–44; 45–59 ning 60-aastased ja vanemad.

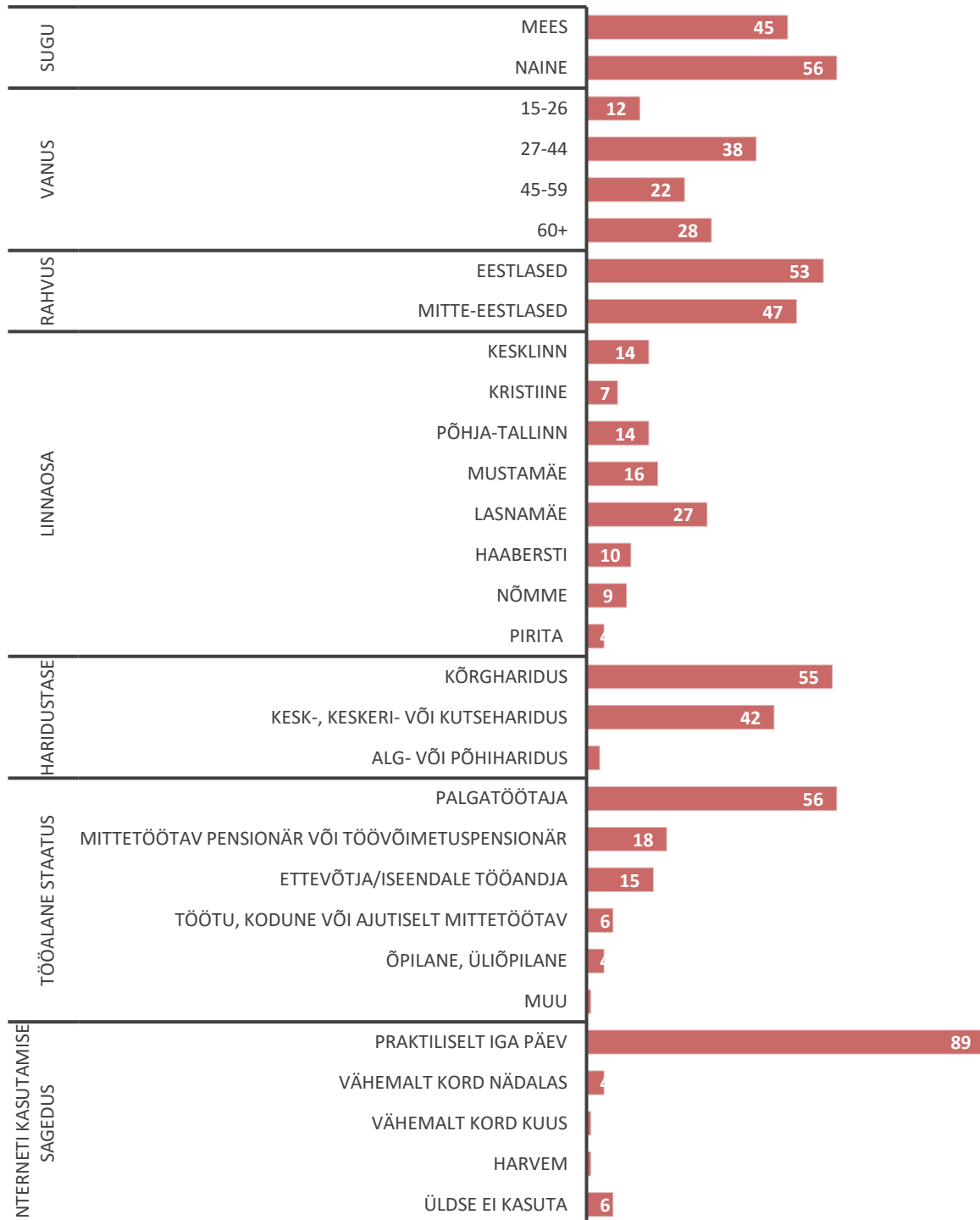
Statistilist olulisust mõõdeti Hii-ruut ja Anova testidega. Statistilist olulisust mõõdeti taustatunnustest peamiselt soo, vanuse, rahvuse ja linnaosade lõikes ning raportis on välja toodud vaid need erinevused, mis osutusid statistiliselt olulisteks ning mida saab seega laiendada ka üldkogumile.

Andmete analüüsimiseks kasutati statistikaprogramme SPSS ja MS Excel.

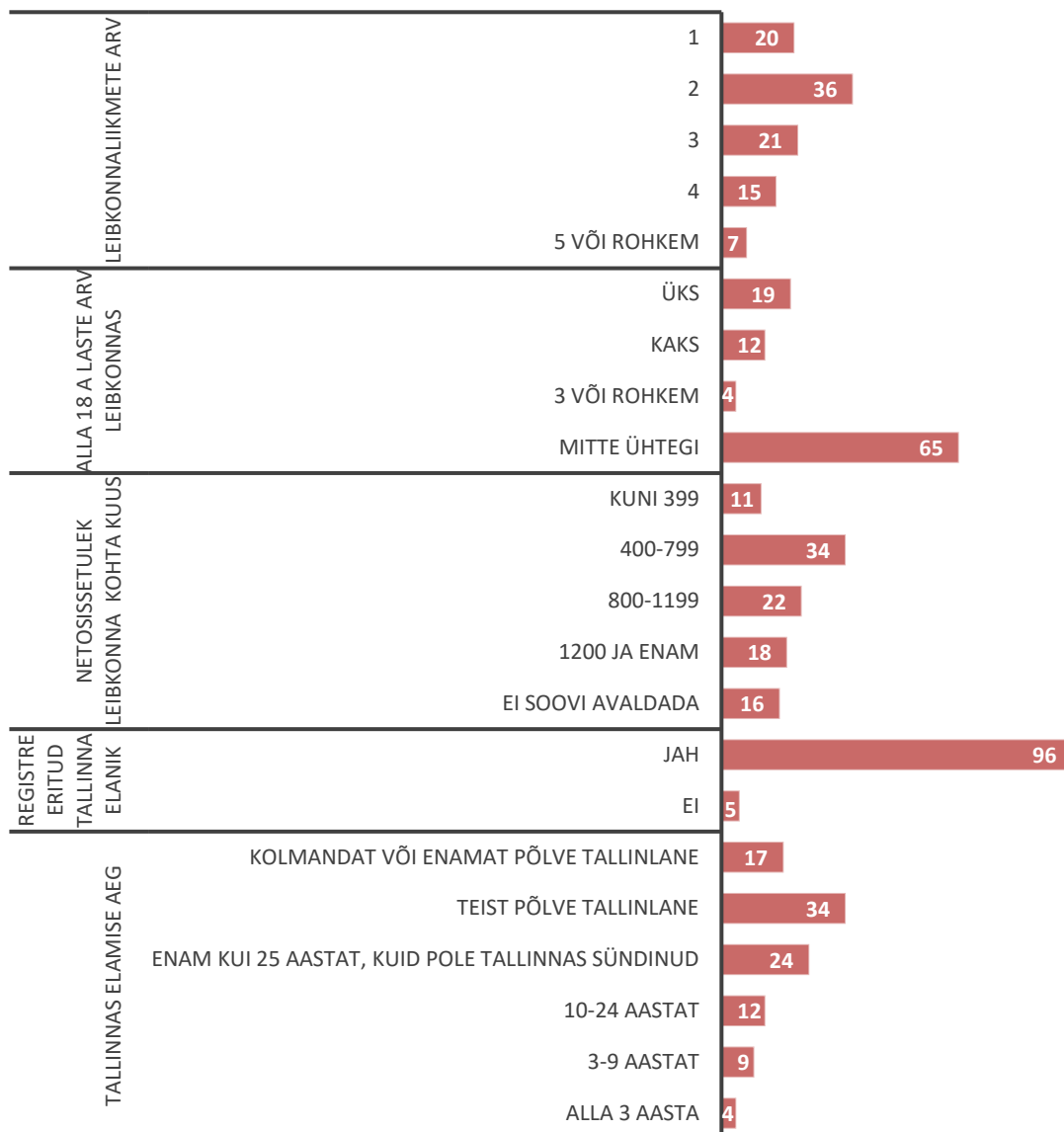
Käesolevas raportis on tulemused illustreeritud jooniste ja tabelitena. Joonistel ja tabelites toodud andmed on ümmardatud arvutiprogrammide poolt ja seetõttu võib ridade või veergude summa moodustada kohati üle või alla 100%.

VASTAJA PROFIIL

Joonis 1 annab ülevaate uuringus osalenute üldistest sotsiaal-demograafilistest näitajatest ja Joonis 2 leibkonna profiilist ning elukohast.

Joonis 1. Vastaja profiil sotsiaaldemograafiliste tunnuste lõikes (% , n=kõik vastajad).

Joonis 2. Vastaja profiil leibkonna ning elukoha lõikes (%; n=kõik vastajad).

Tallinlastest, kes ei ole siin sündinud, on 2018. aasta seisuga 41% elanud enne Tallinna elama asumist mõnes teises Eesti suuremas linnas (Tartu, Pärnu, Narva, Kohtla-Järve), 38% väikelinnas, maakonnakeskuses või alevis ning 22% alevikus või külas.

2011. aasta uuringu tulemuste põhjal oli kolmandat või enamat põlve tallinlasi 16% ja teist põlve tallinlasi 29%. 31% tallinlastest oli enanud Tallinnas enam kui 25 aastat¹, 11% 10-24 aastat, 8% 3-9 aastat ning 5% alla kolme aasta.

¹ Kuna 2011. aasta uuringus puudus vastusevariandi “On elanud Tallinnas enam kui 25 aastat” puhul täpsustus “kuid pole siin sündinud”, võib 2011. ja 2018. aasta tulemustes tekkinud erinevus antud vastusevariandi ja “Teist põlve tallinlane” vastusevariandi valinute osakaalude vahel olla sellest mõjutatud.

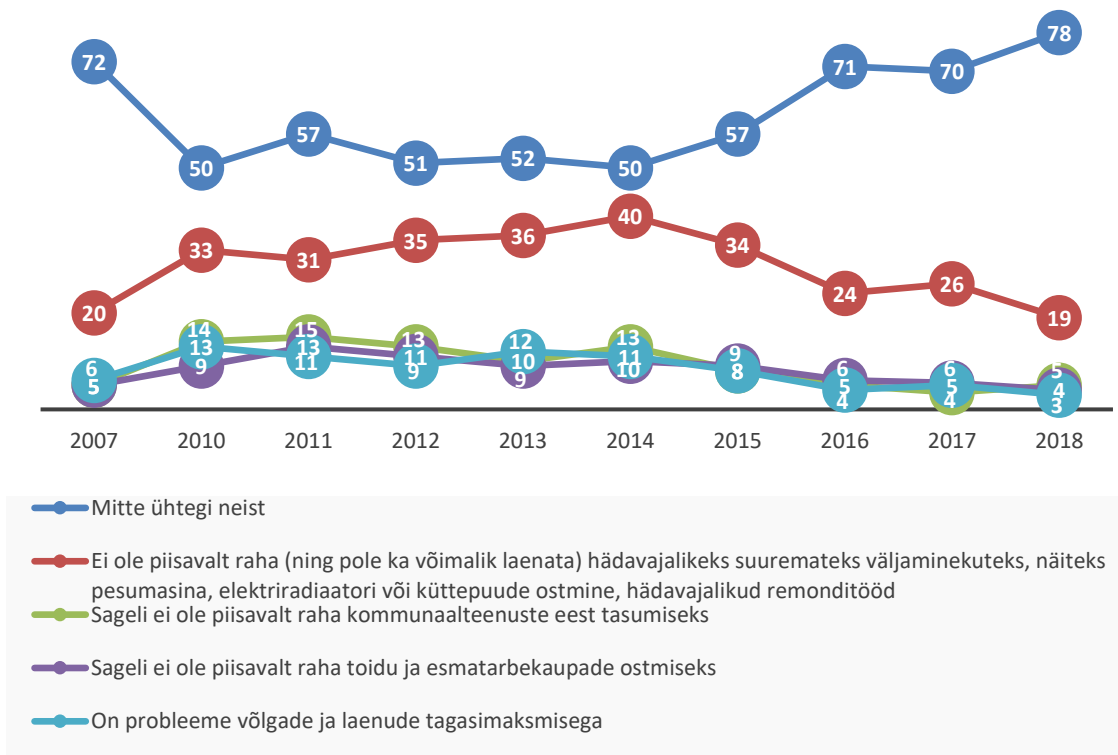
Vastajate majanduslik toimetulek

Veidi enam kui viiendik 2018. aastal uuringus osalenutest on kogenud viimase kaheteist kuu jooksul mingit laadi rahalisi raskusi: 19% Tallinnas elavatest leibkondadest ei ole olnud piisavalt raha hädavajalikeks suuremateks väljaminekuteks, 5% ei ole sageli piisavalt raha kommunaalteenuste eest tasumiseks, 3% on probleeme võlgade ja laenude tagasimaksmisega ning 4% ei ole sageli piisavalt raha toidu ja esmatarbekaupade ostmiseks (Joonis 3).

Erinevaid toimetulekuraskusi on kogenud eelkõige need leibkonnad, kus igakuine keskmine netosissetulek ühe leibkonnaliikme kohta jääb alla 400 euro. Samuti on kõiki käsitletud toimetulekuga seotud probleeme olnud sagedamini mitte-estlaste kui eestlaste leibkondades.

Laiema konteksti tajumiseks on joonisel 3 esitatud ka varasemate aastate tulemused. Kui ajaperioodil 2010-2014 kasvas igal aastal nende leibkondade osakaal, kellel oli keeruline olemasolevate sissetulekutega toime tulla kuni 50%-ni, siis alates 2014. aastast on hakanud nende osakaal langema. 2018. aastal oli olemasolevate sissetulekutega keeruline toime tulla 22% leibkondadest ning 19% oli neid, kellel ei olnud piisavalt raha hädavajalikeks suuremateks väljaminekuteks.

Võrreldes eelneva aastaga on 2018. aastal on langenud nende osakaal, kellel on olnud raskusi igapäevase toidu ja esmatarbekaupade või laenude ning võlgade eest tasumisega, kuid samas veidi tõusnud (+1%) kommunaalteenuste eest tasumisel raskusi kogemate osatähtsus.

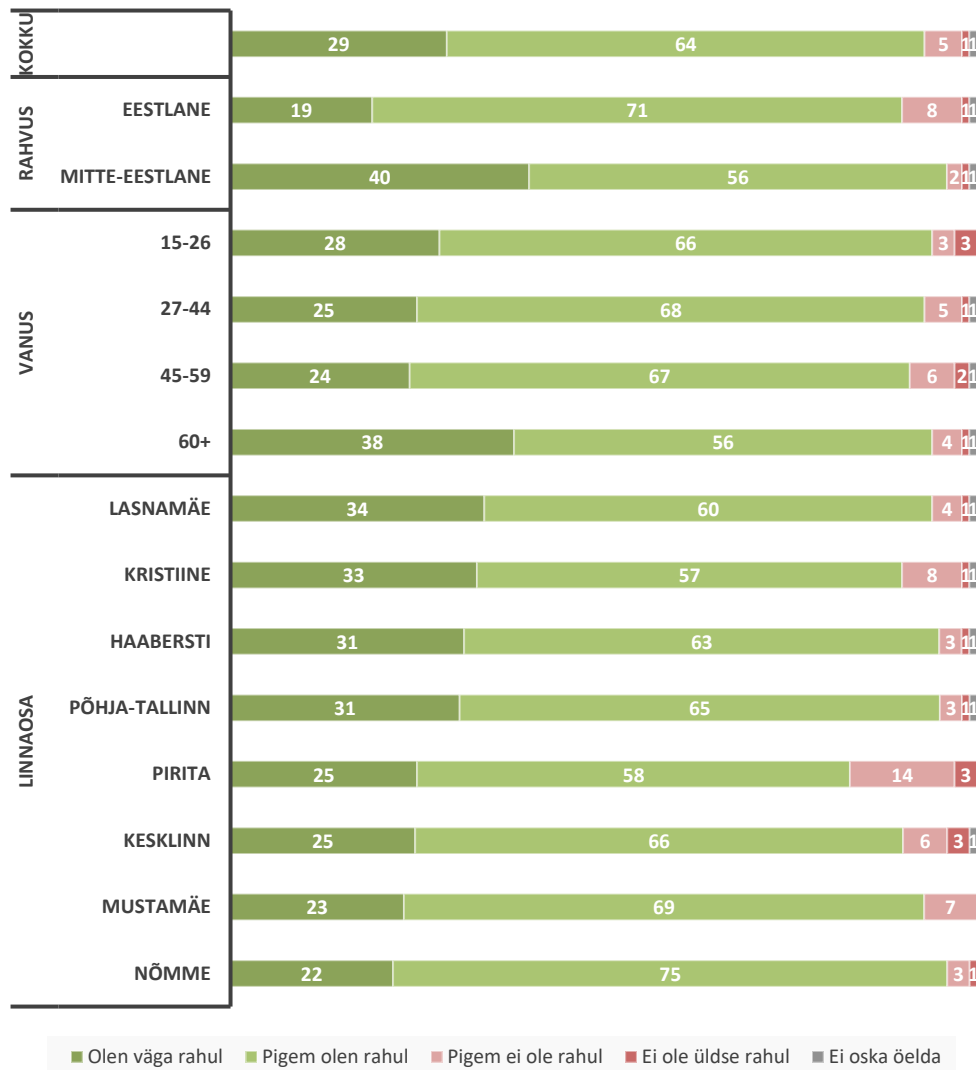
Joonis 3. Probleemid, millega on leibkonnad viimase 12 kuu jooksul kokku puutunud (%; n= kõik vastajad).

TULEMUSED

1. Üldine rahulolu Tallinna linna kui elukeskkonnaga

Käesolev peatükk annab ülevaate pealinlaste rahulolust Tallinna kui elukeskkonnaga tervikuna ning kuivõrd erineb rahuolu sotsiaaldemograafiliste näitajate ja linnaosade lõikes.

Uuringu tulemused näitavad, et Tallinna kui elukeskkonnaga on väga rahul 29%, pigem rahul 64% ning pigem ei ole rahul 5% elanikest (Joonis 4). Üldse ei olnud rahul Tallinna linna elukeskkonnaga vaid 1% vastajatest ning sama suur osakaal ei osanud antud teemal hinnangut anda.

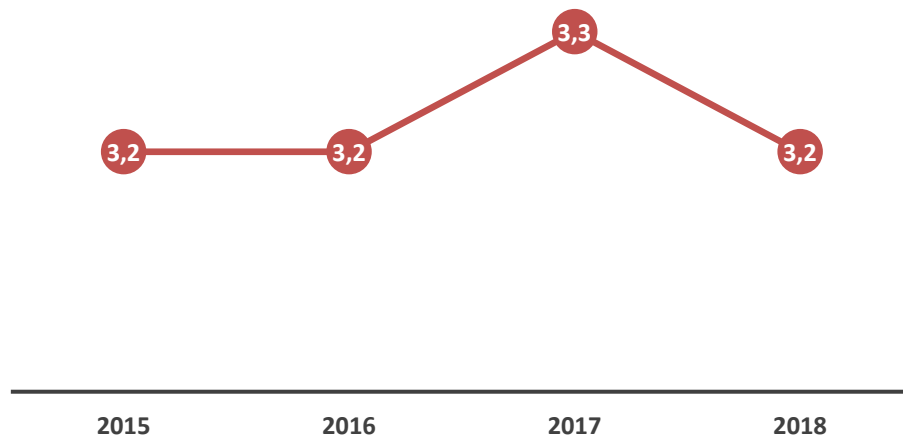

Joonis 4. Rahulolu Tallinna linna kui elukeskkonnaga (% , n=kõik vastajad).

Vaadeldes rahulolu vanuse lõikes, selgub, et kõige rahulolevamad on Tallinna kui elukeskkonna suhtes 60-aastased ja vanemad elanikud ning eestlastega võrreldes oluliselt enam rahulolevad on mitte-eestlased. Linnaosade lõikes on rahulolevate elanike osakaalud kõrgeimad Lasnamäel, Haaberstis ja Põhja-Tallinnas. Soo lõikes ei olnud erinevused statistiliselt olulised.

Tallinna kui elukeskkonnaga on sagedamini väga rahul ka siinsed pikaajased elanikud – nii teist kui kolmandat põlve tallinlased kui Tallinnas enam kui 25 aastat elanud, kuid mujal sündinud, inimesed.

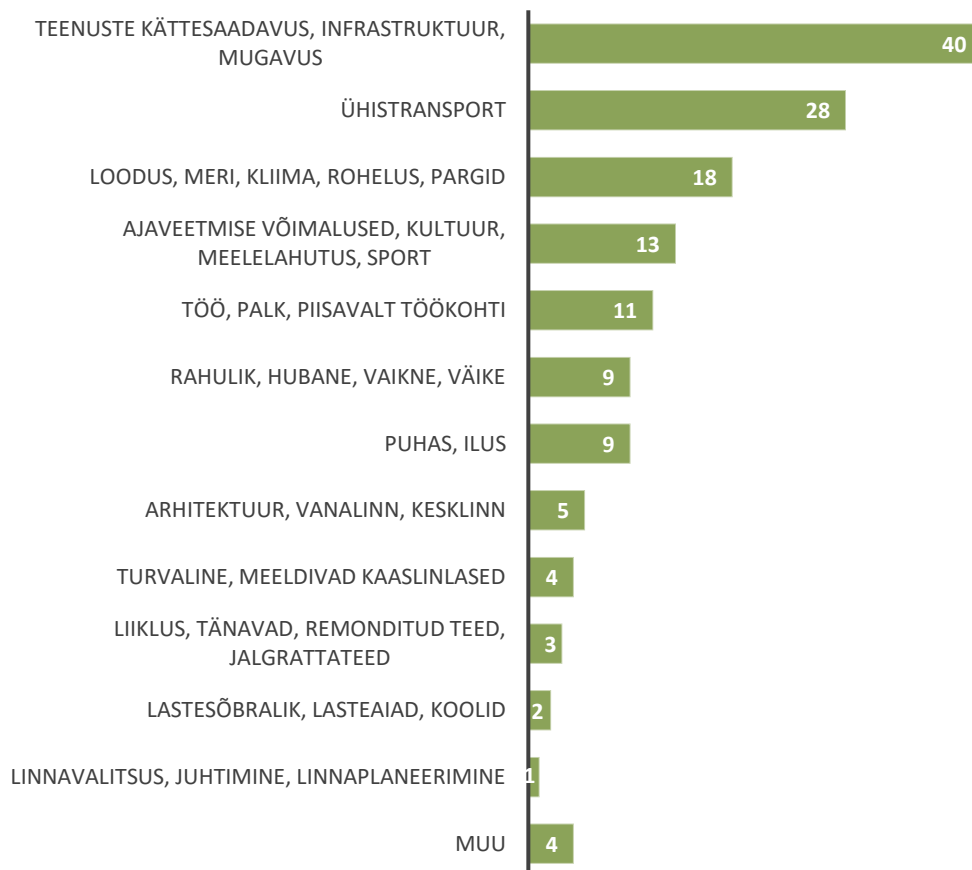
Aastate lõikes on 2017. aastal 3,3 pallini kerkinud keskmine rahuloluhinnang Tallinna linna kui elukeskkonnaga langenud 2018. aastaks taas 3,2 pallile (Joonis 5).

Joonis 5. Rahulolu Tallinna linna kui elukeskkonnaga aastate lõikes (n = kõik vastajad; keskmine hinnang 4-palli skaalal, kus 1= "ei ole üldse rahul" ja 4= "olen väga rahul").

Tallinna kui elukeskkonnaga rahulolevatel ("olen väga rahul", "pigem olen rahul") elanikel paluti täpsustada ka seda, millega nad kõige rohkem rahul on.

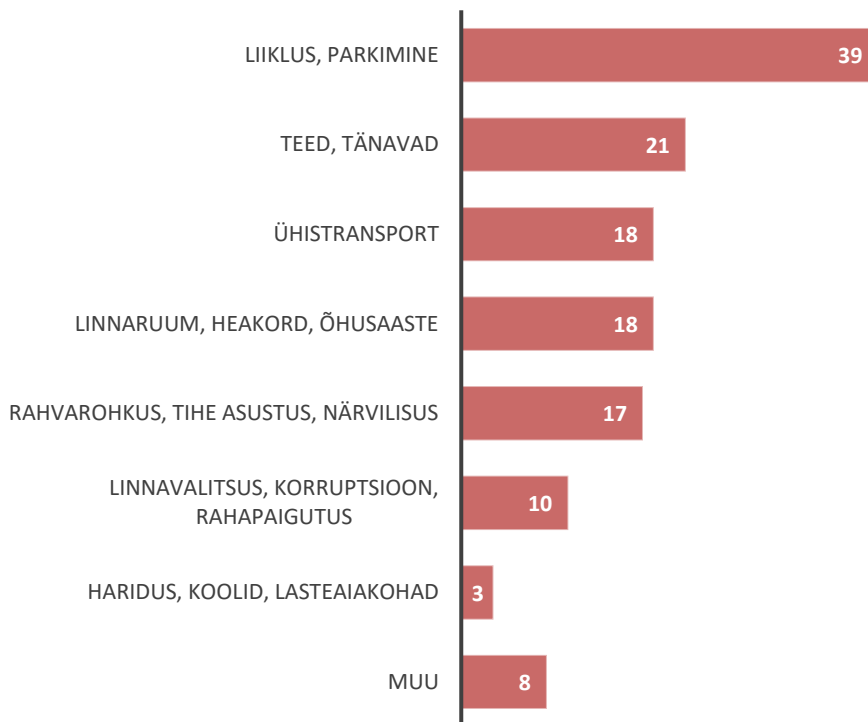
Kolm kõige sagedamini väljatoodud rahulolu põhjust olid teenuste kättesaadavus, hea infrastruktuur ja sellest tulenev mugavus (40%), Tallinna ühistransport (28%) ning meelepärase loodusliku keskkonnaga seonduv (18%) (Joonis 6).

Joonis 6. Millega ollakse Tallinna elukeskkonna juures enim rahul (%; n=1156; mitu vastust).

Ka Tallinna kui elukeskonnaga rahulolematutel elanikel (“pigem ei ole rahul”, “ei ole üldse rahul”) paluti oma arvamust põhjendada.

Vastustest ilmnes, et Tallinna elukeskonnaga mitte rahulolevate linlaste suurimaks rahulolematuse põhjuseks on liiklus ja parkimine, mida toodi välja pea 40% juhtudest (Joonis 7). Järgnesid teede ja tänavate olukord (21%), ühistransport (18%), linnaruum, õhusaaste ja heakord (18%) ning rahvarohkus, suur asustustihedus ja närviline õhkkond (17%).

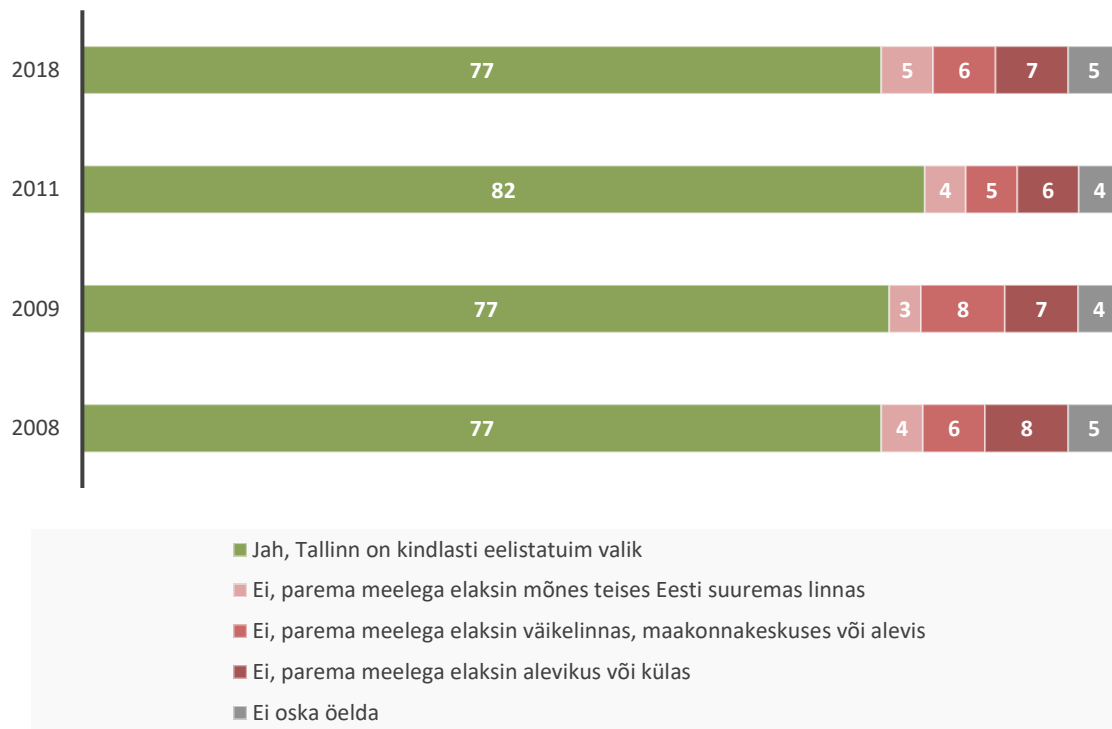
Joonis 7. Millega ollakse Tallinna elukeskkonna juures kõige vähem rahul (% , n=130, mitu vastust).

Pea 80% tallinlastest pidasid ka 2018. aastal Tallinna kindlasti linnaks, kus nad eelistavad Eestis elada (Joonis 8).

Eelistatuimaks elukohaks Eestis pidasid Tallinnat eestlastest oluliselt sagedamini mitte-eestlased – kui eestlastest eelistaks kindlasti Tallinnas elada ligi 2/3, siis mitte-eestlastest koguni 90%.

Samuti eelistaksid sagedamini kindlasti Tallinnas elada siin sündinud või vähemalt 25 aastat elanud inimesed.

Soo ega vanuse lõikes Tallinna Eesti eelistatuimaks elukohaks pidanute osas olulisi erinevusi ei esinenud.

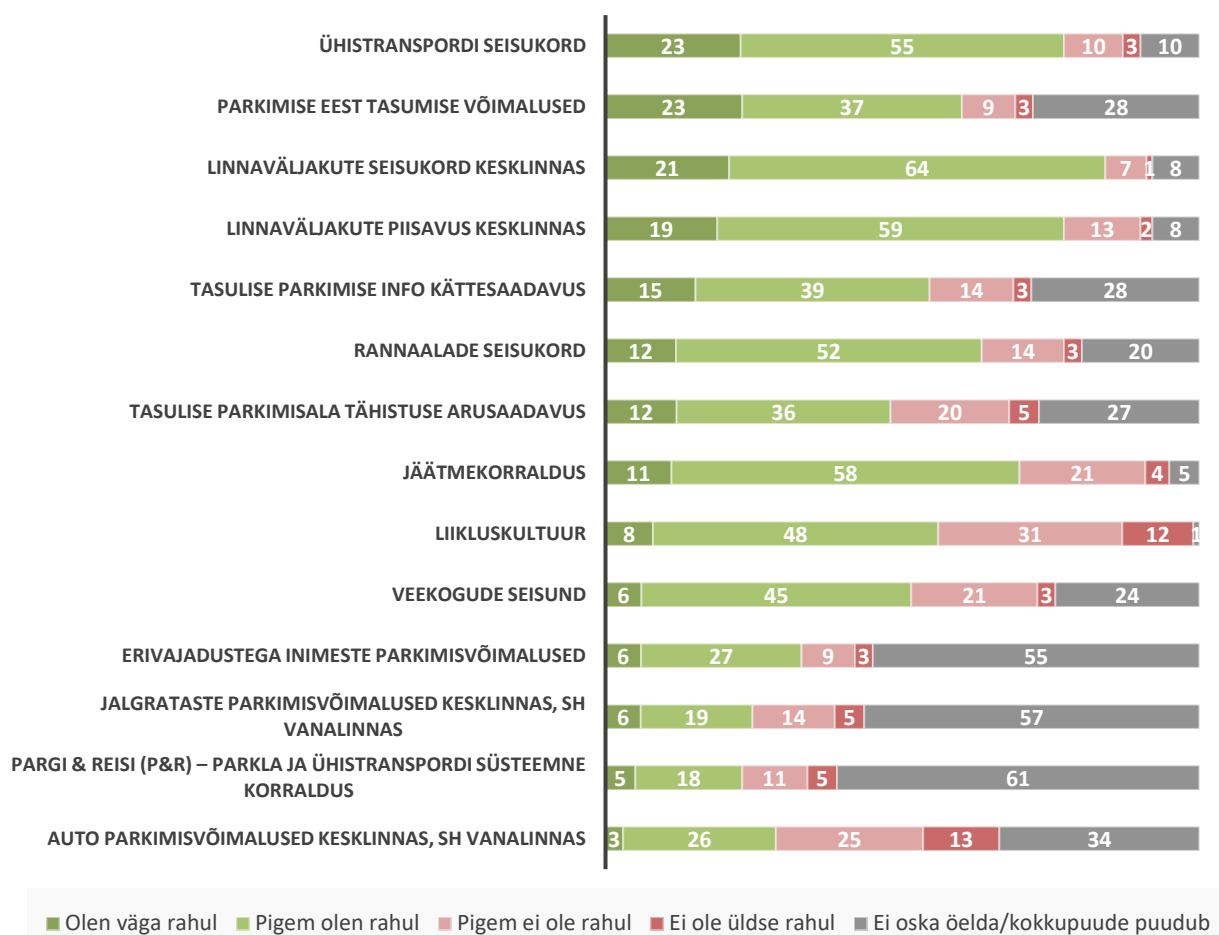

Joonis 8. Kas Tallinn on see koht Eestis, kus tahetakse kõige enam elada (% , n=kõik vastajad).

2. Hinnangud Tallinna elukeskkonnale valdkondade lõikes

Pealinlased on Tallinna elukeskkonna kui terviku osas andnud kõige enam positiivseid hinnanguid linnaväljakute seisukorrale kesklinnas (pigem+väga rahul 85%), ühistranspordi seisukorrale ning linnaväljakute piisavusele (mõlemad 78%) (Joonis 9).

Kõige enam negatiivseid hinnanguid annavad pealinlased liikluskultuurile (pigem+ei ole üldse rahul 43%), auto parkimisvõimalustele kesklinnas, sh vanalinnas (38%), jäätmekorraldusele ning tasulise parkimisala tähistuse arusaadavusele (25%).

Joonis 9. Rahulolu Tallinna linna erinevate elukeskkonna valdkondadega (% , N=kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala , kus 1= ”ei ole üldse rahul” ja 4= ”olen väga rahul”).

Järgnevalt on välja toodud Tallinna linna erinevate elukeskkonna valdkondadega rahulolu statistilised erinevused vanuse, soo ja rahvuse lõikes.

Tallinna rannaalade seisukorraga on keskmisest enam rahul 60-aastased ja vanemad Tallinna elanikud. Tallinna veekogude seisundiga on enam rahul mehed ja 60-aastased ja vanemad

elanikud. Tallinna **liikluskultuuriga** on enam rahul elanikud vanuses 15-26 ja mitte-eestlased. **Ühistranspordi seisukorruga** on rohkem rahul noored (15-26 a), mitte-eestlased ja mehed. **Pargi ja Reisi** süsteemiga on enam rahul mitte-eestlased. **Parkimise eest tasumise võimaluste ja tasulise parkimise info kättesaadavusega** pealinnas on enam rahul 27–44-aastased elanikud ja eestlased. **Tasulise parkimise info kättesaadavusega** on enam rahul 60 ja enam aastased ja mitte-eestlastest elanikud. **Tasulise parkimisala tähistuse arusaadavusega** on enam rahul elanikud vanuses 45–59 ning mitte-eestlased. **Jalgrataste parkimisvõimalustega kesklinnas** on enam rahul 60-aastased ja vanemad tallinlased, mitte-eestlased ja mehed, **auto parkimisvõimalustega kesklinnas** on aga enim rahul kuni 45-aastased mehed ja mitte-eestlased. **Linnaväljakute seisukorruga kesklinnas** on rohkem rahul elanikud vanuses 45–59 ning mitte-eestlased.

Järgnevalt on vaadeldud Tallinna linna elukeskkonna erinevatele valdkondadele antud hinnanguid kõrvutades omavahel linnaosasid (Tabel 2). **Ühistranspordi seisuga** on kõige enam rahul Lasnamäe elanikud (keskmine 3,2 palli 4-palli skaalal), kõige rahulolematumad on aga Nõmme elanikud (2,9).

Rannaalade seisukorruga on kõige rohkem rahul Põhja-Tallinna, Pirita ja Haabersti elanikud (3,0) ja kõige vähem rahul Nõmme elanikud (2,7).

Tallinna linna **tasuliste parkimisalade tähistuse arusaadavusega** on kõige rahulolematumad Mustamäe elanikud (2,6). **Pargi & reisi parkla ja ühistranspordi süsteemse korraldusega** on kõige rohkem rahul Põhja- Tallinna elanikud (2,8).

Tallinna **liikluskultuuriga** on keskmisest enam rahul Lasnamäe (2,7) ning kõige vähem rahul Pirita elanikud (2,3).

Statistiliselt olulisi erinevusi rahuloluhinnangutes ei esinenud linnaosade lõikes järgmistes kategooriates: veekogude seisund; jäätmekorraldus; parkimise eest tasumise võimalused; tasulise parkimise info kättesaadavus; erivajadustega inimeste parkimisvõimalused; auto parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas; jalgrataste parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas ning linnaväljakute piisavus ja seisukord kesklinnas.

Tabel 2. Elanike hinnangud Tallinna linna elukeskkonna valdkondadele linnaosade lõikes (N=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1= "ei ole üldse rahul" ja 4= "olen väga rahul").

	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Ühistranspordi seisukord	3,1	3,1	3	3	3,2	3,1	2,9	3	3,1
Rannaalade seisukord	2,9	3	2,8	2,9	2,9	2,8	2,7	3	3
Tasulise parkimisala tähistuse arusaadavus	2,8	2,9	2,7	2,7	2,9	2,6	2,7	2,7	2,8
Pargi & Reisi (P&R)	2,6	2,7	2,3	2,6	2,6	2,5	2,5	2,7	2,8
Liikluskultuur	2,5	2,5	2,5	2,4	2,7	2,5	2,4	2,3	2,6

Tabelis 3 on võrreldud elukeskkonnale antud hinnangute tulemusi ajaperioodil 2015-2018. Võrreldes 2017. aasta rahuloluhinnangutega on 2018. aastal jäänud rahulolu kõikides valdkondades enamjaolt samale tasemele. Tõusnud on vaid hinnang parkimise eest tasumise võimalustele ning auto parkimisvõimalustele kesklinnas, sh vanalinnas (+0,1 palli). Langenud on rahulolu veekogude seisundi ning liikluskultuuriga (-0,1 palli).

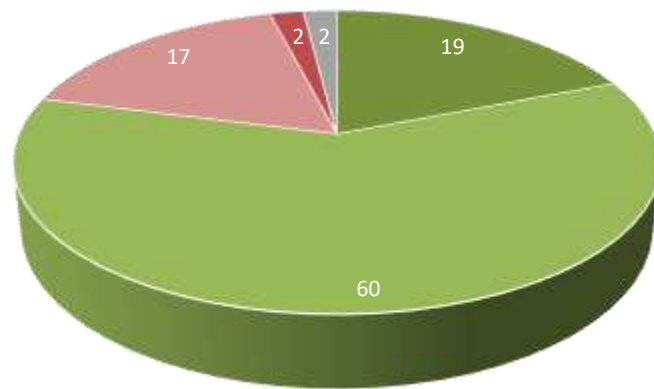
Võrreldes erinevatele valdkondadele antud hinnanguid, hinnatakse aastate lõikes kõikidest valdkondadest kõige kõrgemalt parkimise eest tasumiste võimalusi ja ühistranspordi seisukorda.

Tabel 3. Rahulolu Tallinna linna erinevate elukeskkonna valdkondadega 2015 – 2018 (N=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1= ”ei ole üldse rahul” ja 4= ”olen väga rahul”).

	2015	2016	2017	2018	Erinevus
Parkimise eest tasumise võimalused	2,9	3	3	3,1	0,1
Ühistranspordi seisukord	3,1	3,1	3,1	3,1	0
Tasulise parkimise info kättesaadavus	2,8	2,8	2,9	2,9	0
Rannaalade seisukord	2,9	2,8	2,9	2,9	0
Erivajadustega inimeste parkimisvõimalused	2,9	2,8	2,8	2,8	0
Tasulise parkimisala tähistuse arusaadavus	2,7	2,8	2,8	2,8	0
Veekogude seisund		2,7	2,8	2,7	-0,1
Pargi & Reisi (P&R)	2,9	2,6	2,6	2,6	0
Jalgrataste parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	2,5	2,6	2,6	2,6	0
Liikluskultuur	2,7	2,5	2,6	2,5	-0,1
Auto parkimisvõimalused kesklinnas, sh vanalinnas	2,3	2,2	2,2	2,3	0,1

Lisaks eelnevalt käsitletud aspektidele uuriti elanikelt ka seda, kui jalakäijasõbralikuks nad Tallinna üldiselt peavad.

Ilmnes, et Tallinn on elanike hinnangul üldiselt jalakäijasõbralik linn – ligi viiendik tallinlastest pidas seda väga jalakäijasõbralikuks ja lisaks 60% küllaltki jalakäijasõbralikuks (Joonis 10). Negatiivsemalt meeletatud oli kokku veidi alla viiendiku vastajatest, kuid üldse mitte jalakäijasõbralikuks pidas Tallinnat vaid 2% elanikest.

- Väga jalakäijasõbralik ■ Küllaltki jalakäijasõbralik ■ Mitte eriti jalakäijasõbralik
- Üldse ei ole jalakäijasõbralik ■ Ei oska öelda

Joonis 10. Hinnangud Tallinna jalakäijasõbralikkusele (% , n=kõik vastajad).

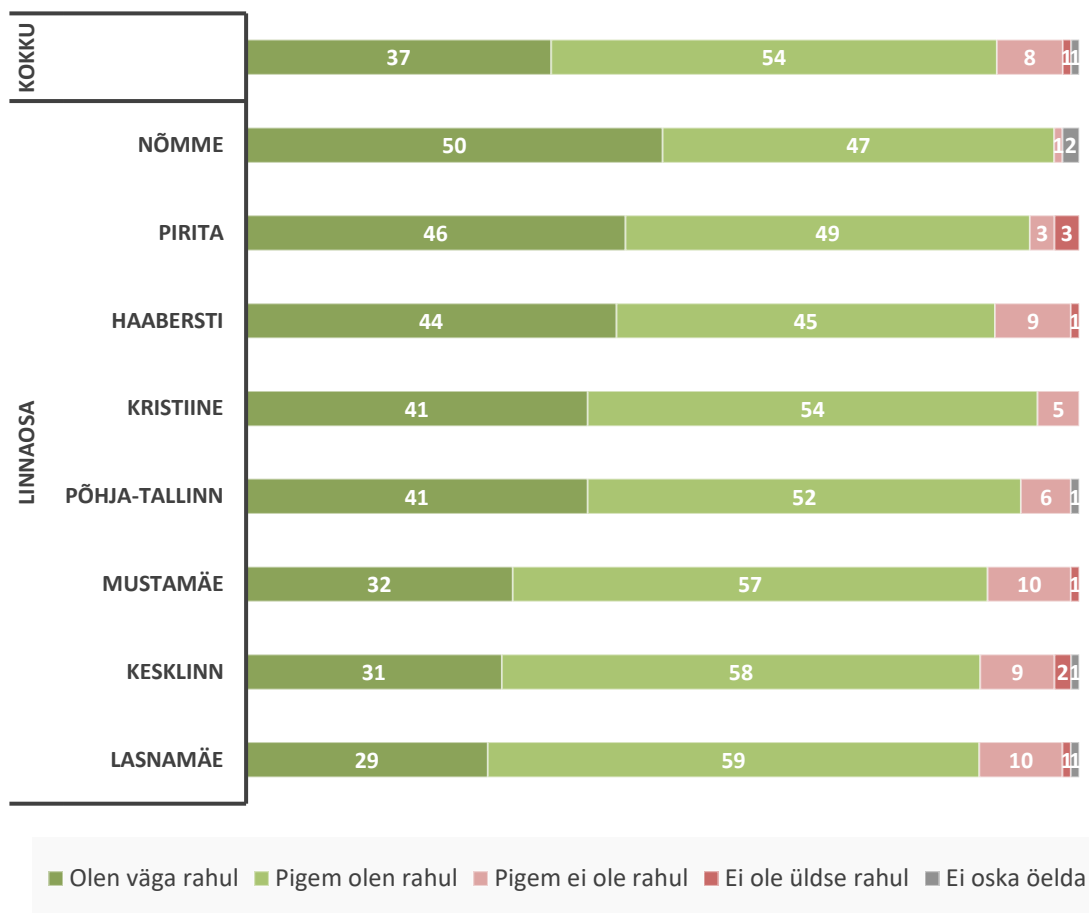
Kõige jalakäijasõbralikumaks peavad Tallinnat 15–26-aastased noored ning eestlastest oluliselt kõrgemalt hindavad Tallinna jalakäijasõbralikkust mitte-eestlased.

Linnaosade lõikes peavad Tallinnat väga jalakäijasõbralikuks enim Haabersti (25%) ning üldse mitte jalakäijasõbralikuks kõige sagedamini Kesklinna ja Pirita (mõlemad 4%) elanikud.

Meeste ja naiste hinnangutes antud teemal olulisi erinevusi ei ilmnenud.

3. Rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga

Oma linnaosa elukeskkonnaga on väga rahul 37%, pigem rahul 54%, pigem ei ole rahul 8% ning üldse ei ole rahul 1% Tallinna elanikest. Hinnagut ei osanud anda 1% pealinlastest. Oma linnaosaga on kõige rahulolevamad Nõmme elanikud, kellest hindas oma linnaosa positiivselt 97% (Joonis 11). Üldiselt saab aga öelda, et kõigi linnosade elanikud on oma linnaosa elukeskkonnaga rahul.

Joonis 11. Rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga linnaosade lõikes (% , n=kõik vastajad).

Eestlastest rohkem on oma linnaosa elukeskkonnaga rahul mitte-eestlased. Soo ja vanusegruppide lõikes aga siinkohal olulisi erinevusi ei ilmnenud.

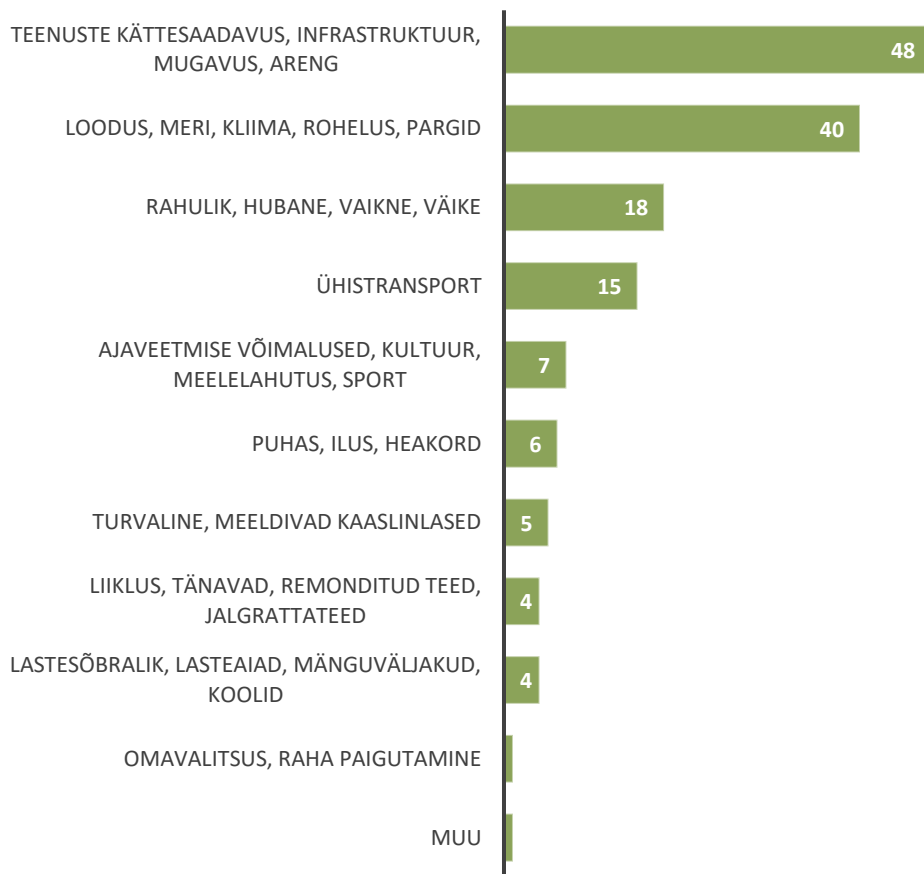
Tabelis 4 on esitatud keskmised rahuloluhinnangud oma linnaosa elukeskkonnaga aastate lõikes. Võrreldes eelneva aastaga on 2018. aastal tõusnud vaid hinnang Põhja-Tallinna linnaosa elukeskkonnale. Hinnangud Kristiine, Lasnamäe ja Piritä elukeskkonnale on püsinud samal tasemel ning Haabersti, Kesklinna, Mustamäe ja Nõmme elanike rahulolu oma linnaosaga on viimase aastaga langenud.

Tabel 4. Rahulolu oma linnaosa elukeskkonnaga aastate lõikes (n=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").

	2015	2016	2017	2018	Erinevus
Haabersti	3,2	3,4	3,5	3,3	-0,2
Kesklinn	3,2	3,3	3,3	3,2	-0,1
Kristiine	3,3	3,4	3,4	3,4	0
Lasnamäe	3,1	3,2	3,2	3,2	0
Mustamäe	3,3	3,4	3,3	3,2	-0,1
Nõmme	3,4	3,6	3,6	3,5	-0,1
Pirita	3,4	3,4	3,4	3,4	0
Põhja-Tallinn	3,0	3,3	3,3	3,4	0,1
Linnaosad kokku	3,2	3,3	3,3	3,3	0

Oma linnaosa elukeskkonnaga rahulolevatel ("olen väga rahul", "pigem olen rahul") elanikel paluti ka täpsustada, millega nad enim rahul on.

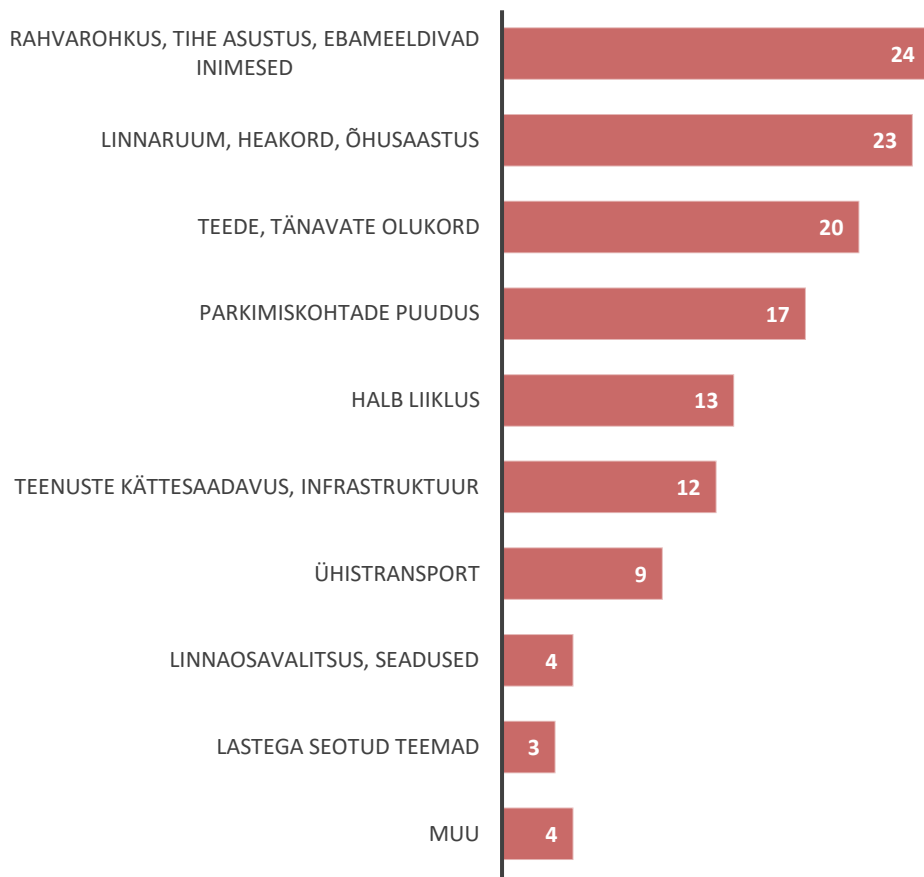
Kõige sagedamini väljatoodud rahulolu põhjus oli sarnaselt Tallinna elukeskkonna kui tervikuga rahuloluga teenuste kättesaadavus, hea infrastruktuur ja sellest tulenev mugavus (48%) (Joonis 12). Järgnes ka Tallinna kui terviku puhul esimese kolme põhjuse seas olnud meelepärase loodusliku keskkonnaga seonduv (40%). Juba oluliselt vähemal määral mängisid rolli rahulik, hubane ja vaikne keskkond (18%) ning Tallinna ühistransport (15%).

Joonis 12. Millega ollakse oma linnaosa elukeskkonna juures enim rahul (% , n=1192, mitu vastust).

Sarnaselt hinnangutega Tallinna kui terviku osas, paluti elanikel põhjendada ka oma linnaosa elukeskkonnaga rahulolematuse põhjuseid (*“pigem ei ole rahul”, “ei ole üldse rahul”*).

Ilmnes, et oma linnaosa elukeskkonnaga mitte rahulolevate linlaste suurimateks rahulolematuse põhjusteks on suur asustustihedus, rahvarohkus ja ebameeldivad inimesed (24%), linnaruum, õhusaaste ja heakord (23%) ning teede ja tänavate olukord (20%) (Joonis 13).

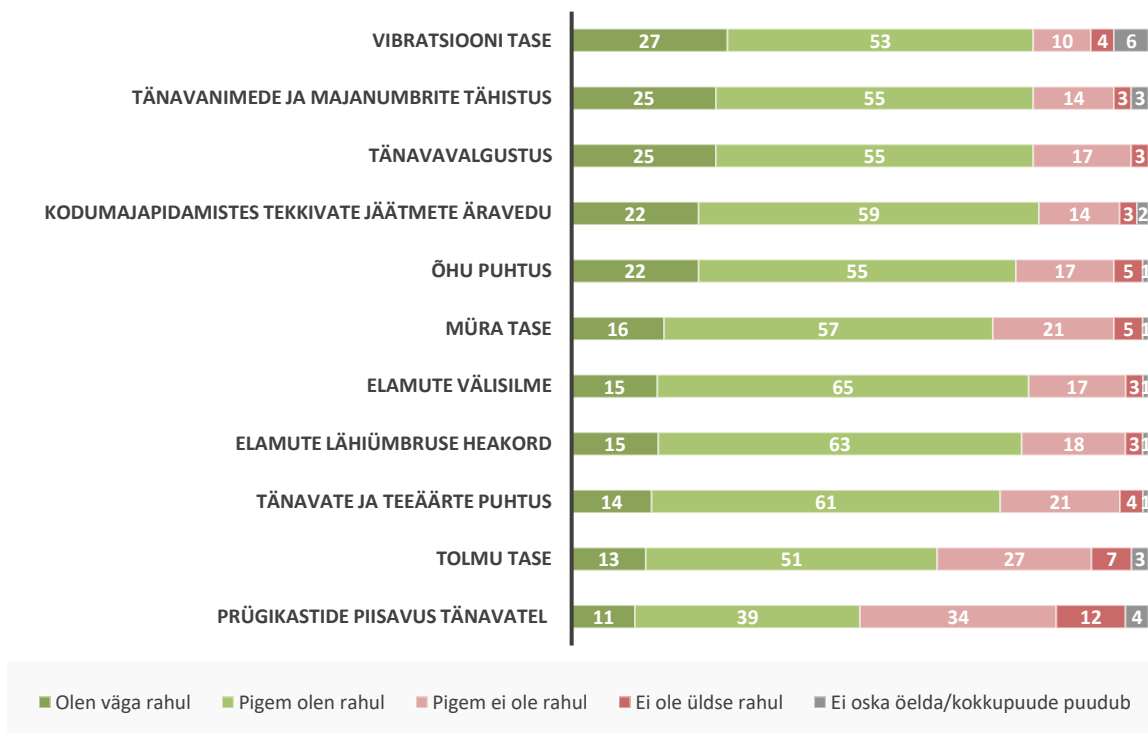
Joonis 13. Millega ollakse oma linnaosa elukeskkonna juures kõige vähem rahul (%*, n=161, mitu vastust*).

4. Hinnangud oma linnaosa olukorrale

Linnaosadele antud hinnangute analüüs on lihtsustamise eesmärgil jagatud tinglikult kolme erinevasse teemablokki: rahulolu olmetingimustega, avaliku ruumi ja teenustega ning teede olukorra ja liiklemisvõimalustega oma linnaosas. Kõiki tulemusi on analüüsitud nii rahulolu hinnangute jaotuse kui keskmiste lõikes. Samuti on vaadeldud eraldi tulemusi linnaosade lõikes ning aastate perspektiivis.

4.1 Hinnangud oma linnaosa olmekeskonnale

Rahulolu oma linnaosa olmekeskonda puudutavate valdkondadega on üldiselt kõrge (Joonis 14). Kõige enam on Tallinna elanikud rahul kodumajapidamises tekkinud jäätmete äraveoga (väga+pigem rahul vastavalt 81%). Lisaks hinnatakse väga kõrgelt ka vibratsiooni taset, tänavanimede ja majanumbrite tähistusi, tänavavalgustust ja elamute välisilmet (väga+pigem rahul 80%). Olmekeskonna valdkondadest kõige vähem rahulolevamad on tallinlased prügikastide piisavusega oma linnaosa tänavatel (pigem+ei ole üldse rahul 46%).

Joonis 14. Rahulolu **oma linnaosa** olmekeskonnaga (N= kõik vastajad; valdkonnad järjestatud keskmise hinnangu alusel (4-palli skaala, kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul")

Võrreldes 2017. aastaga on 2018. aastal rahulolu oma linnaosa olmekeskonna valdkondadega jäänud enamasti samale tasemele. Langenud on hinnangud õhu puhtuse, elamute välisilme ning tolmude taseme osas (-0,1 palli) (Tabel 5).

Aastate lõikes eristub teistest veidi enam rahulolu oma linnaosa vibratsiooni tasemega ja tänavanimete ja majanumbrite tähistusega, mis on aastate võrdluses olnud teistest olmekeskonna valdkondadest kõrgem. Vaatamata sellele, et 2018. aastal on hinnang õhu puhtusele langenud, on elanikud aastate lõikes siiski antud olmekeskonna aspektiga rohkem rahulolevamad.

Tabel 5. Rahulolu **oma linnaosa olmekeskonnaga** aastate võrdlus 2015 – 2018 (n =kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1= ”ei ole üldse rahul” ja 4= ”olen väga rahul”).

	2015	2016	2017	2018	Erinevus
Vibratsiooni tase	3	3,1	3,1	3,1	0
Tänavanimete ja majanumbrite tähistus	3	3,1	3,1	3,1	0
Tänavavalgustus	2,8	3	3	3	0
Õhu puhtus	3	3,1	3,1	3	-0,1
Elamute lähiümbruse heakord	2,9	2,9	2,9	2,9	0
Tänavate ja teeäärte puhtus	2,8	2,9	2,9	2,9	0
Müra tase	2,8	2,9	2,9	2,9	0
Elamute välisilme	3	2,9	3	2,9	-0,1
Tolmu tase	2,8	2,8	2,8	2,7	-0,1

Järgnevalt on välja toodud statistiliselt olulised erinevused rahulolus oma linnaosa olmekeskonnaga vanuse, soo ja rahvuse lõikes.

Oma linnaosa **õhu puhtusega** on keskmisest enam rahul mehed ja eestlased ning **müra tasemega** mehed. **Vibratsiooni tasemega** on enam rahul mitte-eestlased, mehed ning 15–26-aastased elanikud. **Tänavanimete ja majanumbrite tähistusega** on enam rahul 27–44-aastased pealinlased ja mitte-eestlased. **Tänavavalgustusega** on enam rahul mehed ja 15–24-aastased elanikud. **Elamute välisilmega** on enam rahul 60-aastased ja vanemad ning mitte-eestlased. **Kodumajapidamises tekkivate jäätmete äraveoga** on rohkem rahul 15–24-aastased ning mitte-eestlased. **Prügikastide piisavusega tänavatel** on keskmisest enam rahul 15–24-aastased ning **tänavate ja teeäärte puhtusega** 27–44-aastased ja mitte-eestlastest linlased.

Järgnevalt on analüüsitud oma linnaosa olmekeskonnale antud rahulolu hinnanguid linnaosade lõikes.

Kõige rahulolevamad on **olmekeskonnaga** oma linnaosas Põhja- Tallinna, Pirita, Nõmme ja Haabersti elanikud ning kriitilisemad Mustamäe, Lasnamäe ja Kesklinna elanikud (Tabel 6).

Kõige enam erineb pealinlaste rahulolu linnaosade võrdluses müra taseme osas – kui Pirita ja Nõmme elanikud hindavad müra taset keskmiselt 3 palliga, siis Kesklinna elanikud 2,5 palliga. Hinnang kõigub linnaosade lõikes ka vibratsiooni tasemel, mille osas Pirita elanikud on andnud 3,4-pallise ning Kesklinna elanikud 2,8-palli rahuloluhinnangu.

Selgub, et enamiku linnaosade – Haabersti, Kristiine, Lasnamäe, Mustamäe, Nõmme, Pirita ja Põhja-Tallinna – elanikud on kõige rahulolematumad prügikastide piisavusega tänavatel (keskmised hinnangud 2,5-2,7 palli). Kesklinna elanikud hindasid keskmisest madalamaks enda linnaosas tolmu taset (2,4 palli).

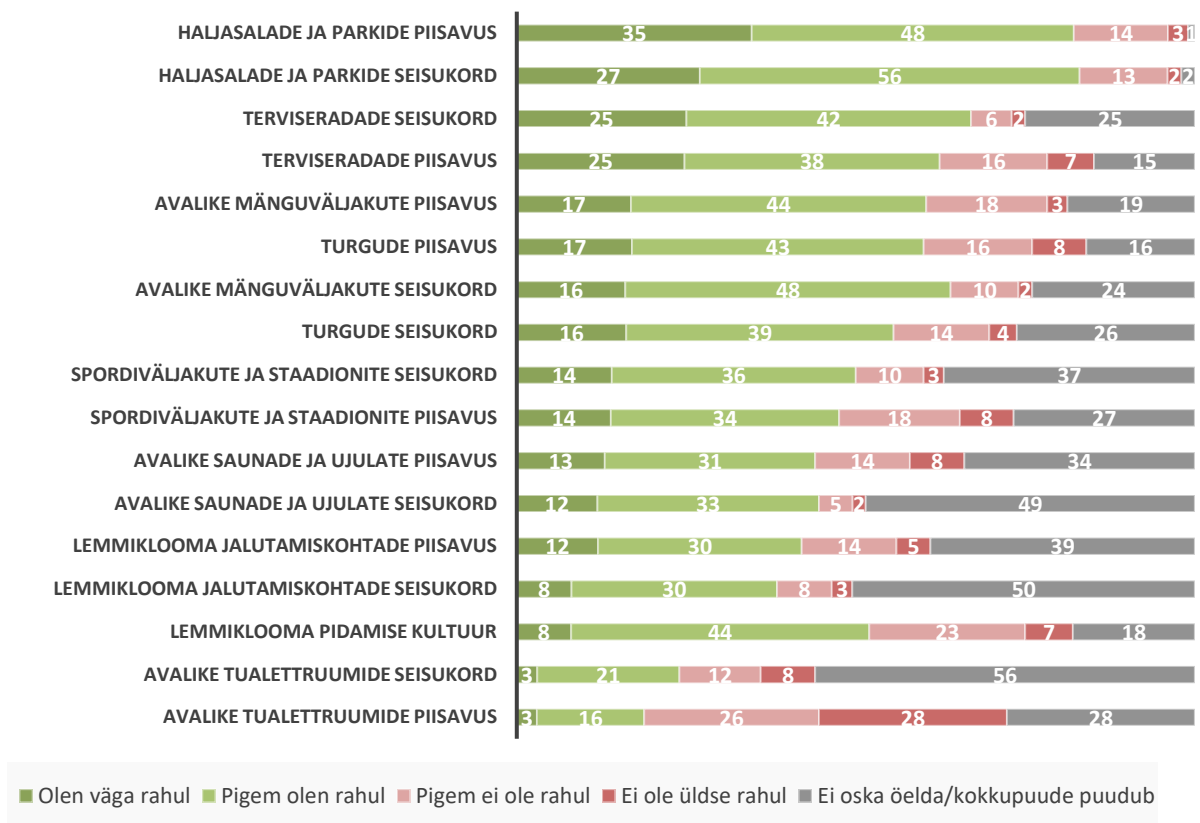
Tabel 6. Rahulolu oma linnaosa olmekeskonnaga linnaosade lõikes (keskmine, n=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1= ”ei ole üldse rahul” ja 4= ”olen väga rahul”).

	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Vibratsiooni tase	3,1	3,3	2,8	3,1	3,1	3,1	3,2	3,4	3,2
Õhu puhtus	3	3,2	2,8	3,1	2,5	3,1	3,4	3,3	3,1
Kodumajapidamistes tekkivate jäätmete äravedu	3	3,1	3	3,1	3	2,9	2,9	3,2	3,1
Müra tase	2,9	3	2,5	2,8	2,7	2,8	3,1	3,1	3
Elamute välisilme	2,9	2,9	2,9	3,1	2,9	2,8	3,1	3,2	2,9
Elamute lähiümbruse heakord	2,9	3	2,9	3,1	2,8	2,8	3,1	3,2	3
Tolmu tase	2,7	3	2,4	2,8	2,5	2,8	3	3,1	2,8
Prügikastide piisavus tänavatel	2,5	2,5	2,5	2,5	2,4	2,6	2,5	2,4	2,7
Kokku	2,9	3	2,7	3	2,7	2,9	3	3,1	3

Statistiliselt olulisi erinevusi rahulolus ei esinenud linnaosade lõikes järgmistes kategooriates: tänavanimede ja majanumbrite tähistus; tänavavalgustus; tänavate ja teeäärte puhtus.

4.2 Hinnangud oma linnaosa avalikule ruumile ja teenustele

Kõige enam ollakse avalikus ruumis rahul haljasalade ja parkide seisukorra ning piisavusega (millega on kas väga või pigem rahul 83% elanikest) (Joonis 15). Kõige rahulolematumad on elanikud aga avalike tualettruumide piisavusega – antud olukorraga ei olnud pigem või üldse rahul 54% Tallinna elanikest. Vähem ollakse rahul ka lemmiklooma pidamise kultuuri (30%), spordiväljakute ja staadionite (26%) ning turgude piisavusega (24%).

Joonis 15. Rahulolu oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega (% , N=kõik vastajad)

Järgnevalt on välja toodud oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega rahulolu statistilised erinevused vanuse, soo ja rahvuse lõikes.

Haljasalade ja parkide piisavusega on enam rahul 60-aastased ja vanemad pealinlased ja eestlased. **Lemmiklooma jalutamiskohtade seisukorraga** on enam rahul 15–26-aastased ning **lemmiklooma pidamise kultuuriga** samuti 15–26-aastased ning eestlased. **Avalike tualettruumide piisavusega** on rohkem rahul 15–26-aastased ning avalike **tualettruumide seisukorraga** 60-aastased ja vanemad elanikud ning mitte-eestlased. **Turgude piisavuse ja seisukorraga** on rohkem rahul eestlased. **Avalike saunade ja ujulate piisavusega** on enam rahul mehed ning elanikud vanuses 15-26 aastat. **Avalike mänguväljakute piisavusega** on rohkem rahul eestlased ja nende **seisukorraga** mitte-eestlased. **Spordiväljakute ja staadionite piisavusega** on rohkem rahul 15–26-aastased elanikud ning nende **seisukorraga** on enam rahul naised kui mehed.

Kui vaadelda keskmisi tulemusi linnaosade lõikes, arvestades vaid nende vastajatega, kes oskasid hinnagut anda, on avaliku ruumi erinevate teenustega enim rahul Nõmme, Põhja-Tallinna ja Pirita elanikud ning kõige rahulolematud Mustamäe elanikud (Tabel 7).

Järgnevalt on vaadeldud avalikule ruumile ja teenustele antud hinnanguid detailsemalt kõrvutades erinevaid linnaosasid.

Linnaosade lõikes erineb rahulolu oluliselt **turgude piisavuse osas**, millest tunnevad kõige rohkem puudust Haabersti elanikud (keskmine hinnang 2,2 palli). **Haljasaladest ja parkidest** tunnevad aga enim puudust Lasnamäe elanikud (2,9 palli).

Avalikest saunadest ja ujulatest tunnevad kõige enam puudust Lasnamäe elanikud (2,4 palli). **Avalikke mänguväljakuid** pole piisavalt Kesklinna linnaosas (2,7 palli) ning Kristiine elanikud tunnevad enim puudust **terviseradadest** (2,6 palli). Mustamäe elanikud hindavad teistest madalamalt **spordiväljakute ja staadionite piisavust** (2,5 palli).

Statistiliselt olulisi erinevusi tallinlaste rahuloluhinnangutes ei esinenud linnaosade lõikes lemmiklooma jalutamiskohtade piisavuse ja seisukorra ning avalike tualettruumide piisavuse osas.

Tabel 7. Rahulolu oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega linnaosade lõikes (N=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").

	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Haljasalade ja parkide piisavus	3,2	3,2	3	3	2,9	3,2	3,5	3,5	3,4
Terviseradade seisukord	3,2	3,3	3	3,1	3,1	3,1	3,4	3,5	3,2
Haljasalade ja parkide seisukord	3,1	3,1	3,1	3	3	3,1	3,2	3,3	3,2
Avalike saunade ja ujulate seisukord	3,1	3	3,1	3,2	2,9	3,2	3,2	3,1	3,1
Avalike mänguväljakute seisukord	3	2,9	3	3,1	3,1	2,9	3,1	3	3
Spordiväljakute ja staadionite seisukord	3	2,9	2,9	3	3	2,8	3,2	3,3	2,9
Turgude seisukord	2,9	2,7	2,5	3	2,6	3,1	3,4	2,8	3,3
Avalike mänguväljakute piisavus	2,9	2,8	2,7	2,9	2,9	2,9	3,1	2,9	3
Terviseradade piisavus	2,9	3,1	2,5	2,6	2,8	2,9	3,5	3,5	3
Turgude piisavus	2,8	2,2	2,8	2,6	2,6	3,1	3,4	2,6	3,1
Lemmiklooma pidamise kultuur	2,7	2,7	2,8	2,8	2,4	2,7	2,7	2,9	2,6
Avalike saunade ja ujulate piisavus	2,7	2,9	2,8	2,7	2,4	2,9	3	2,6	2,9
Spordiväljakute ja staadionite piisavus	2,7	2,8	2,6	2,7	2,7	2,5	3	3,2	2,7
Avalike tualettruumide seisukord	2,4	2,2	2,3	2,4	2,6	2,3	2,4	2,4	2,6
Kokku	2,9	2,8	2,8	2,9	2,8	2,9	3,2	3,0	3

Järgnevalt on vaadeldud avalikule ruumile ja teenustele antud hinnanguid aastate lõikes. Võrreldes 2017. aastaga on rahuloluhinnangud 2018. aastal enamasti langenud. Enim tõusnud on aga rahulolu avalike **saunade ja ujulate piisavuse** (+0,02) ja **seisukorraga** (+0,01). Samuti on tõusnud hinnangud **haljasalade ja parkide piisavusele** ning **avalike tualettruumide seisukorrale** (+0,01) (Tabel 8).

Võrreldes aastate lõikes avaliku ruumile ja selle teenustele antud hinnanguid oma linnaosas, eristub teistest veidi enam rahulolu oma linnaosa haljasalade ja parkide piisavuse ja seisukorraga. Keskmiselt rahulolevamad on elanikud ka terviseradade seisukorraga.

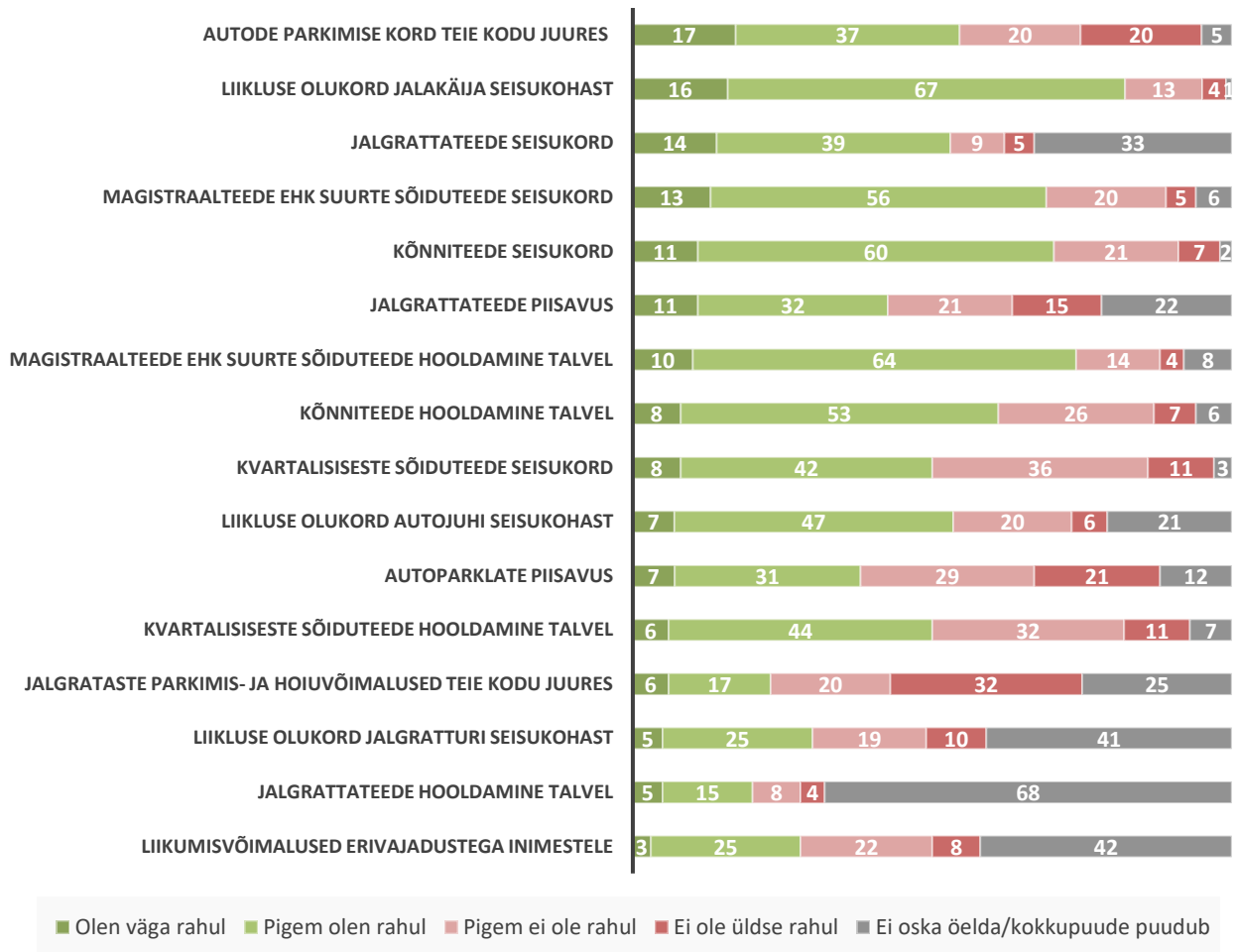
Tabel 8. Rahulolu oma linnaosa avaliku ruumi ja teenustega (n=kõik vastajad; keskmise hinnang 4-palli skaalal, kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").

	2015	2016	2017	2018	Erinevus
Haljasalade ja parkide piisavus	3	3,1	3,1	3,2	0,1
Terviseradade seisukord	3,1	3,1	3,2	3,2	0
Haljasalade ja parkide seisukord	3	3,1	3,1	3,1	0
Avalike saunade ja ujulate seisukord	2,9	2,9	3	3,1	0,1
Avalike mänguväljakute seisukord	3	3	3	3	0
Sportiväljakute ja staadionite seisukord	2,9	2,8	3	3	0
Lemmiklooma jalutamiskohtade seisukord	2,8	2,9	3	2,9	-0,1
Turgude seisukord	2,8	2,8	3	2,9	-0,1
Avalike mänguväljakute piisavus	2,9	2,9	2,9	2,9	0
Terviseradade piisavus	2,9	2,9	3	2,9	-0,1
Lemmiklooma jalutamiskohtade piisavus	2,8	2,8	2,9	2,8	-0,1
Turgude piisavus	2,8	2,9	2,9	2,8	-0,1
Lemmiklooma pidamise kultuur	2,5	2,7	2,7	2,7	0
Avalike saunade ja ujulate piisavus	2,5	2,6	2,5	2,7	0,2
Sportiväljakute ja staadionite piisavus	2,7	2,7	2,9	2,7	-0,2
Avalike tualettruumide seisukord	2,1	2,2	2,3	2,4	0,1
Avalike tualettruumide piisavus	1,9	1,9	2	1,9	-0,1

4.3 Hinnangud oma linnaosa teede olukorrale ning liikumisvõimalustele

Oma linnaosa teede olukorda ja liikumisvõimalusi hinnates on rahulolu kõige kõrgem liiklusolukorraga jalakäija seisukohast (pigem+väga rahul 83%) (Joonis 16). Kriitilisemalt hindavad pealinlased jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalusi kodu juures (52%), kvartalisestest sõiduteede olukorda (pigem+ei ole üldse rahul 46%) ja autoparklate piisavust (40%).

Rahulolematust tekitavad linlaste seas ka autode parkimise kord nende kodu juures (40%) ning jalgrattateede piisavus (36%).

Joonis 16. Rahulolu oma linnaosa teede olukorraga ja liikumisvõimalustega (% , n=kõik vastajad, keskmine hinnang 4-palli skaalal, kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").

Järgnevalt on välja toodud oma linnaosa teede olukorda ja liikumisvõimalusi puudutavate rahuloluhinnangute statistiliselt olulised erinevused vanuse, soo ja rahvuse lõikes.

Erivajadustega inimeste liikumisvõimalustega on enam rahul 60-aastased ja vanemad elanikud ning mehed. **Magistraalteede ja kvartalisestest sõiduteede seisukorraga** on keskmiselt enam rahul 60-aastased ja vanemad pealinlased ning mitte-eestlased. **Kõnniteede seisukorraga on keskmiselt** enam rahul 60-aastased ja vanemad, mitte-eestlased ja mehed. **Magistraal ehk suurte sõiduteede hooldamisega talvel** on enam rahul mehed ja kvartalisestest sõiduteede hooldamisega 15–26-aastased pealinlased. **Kõnniteede hooldamisega talvel** on enam rahul mehed, 15–26-aastased linlased ning mitte-eestlased. **Jalgrattateede piisavuse ja seisukorraga** on enam rahul mehed, mitte-eestlased ning 60-aastased ja vanemad tallinlased. **Jalgrataste parkimisvõimalustega kodu juures** on enam

rahul 15–26-aastased ja eesti rahvusest elanikud. **Autoparklate piisavuse ja parkimiskorraga kodu juures** on enam rahul 15-29-aastased, eestlased ja mehed ning **liikluse olukorraga autojuhi, jalgratturi ja jalakäija seisukohast** mitte-eestlased ning mehed.

Järgnevalt on vaadeldud oma linnaosa teedeolukorrale ja liikumisvõimalustele antud hinnangute keskmisi linnaosade lõikes kõrvutades linnaosasid omavahel. Kõige enam on rahul Haabersti, Nõmme ja Pirita ning kõige rahulolematumad Kesklinna ja Kristiine elanikud (Tabel 9).

Tabel 9. Rahulolu oma linnaosa teede olukorra ja liiklemisvõimalustega linnaosade lõikes (n=kõik vastajad, kes oskasid hinnangut anda; keskmine hinnang 4-palli skaalal, kus 1="ei ole üldse rahul" ja 4="olen väga rahul").

	Kokku	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede hooldamine talvel	2,9	2,9	2,8	2,8	2,8	2,9	3	3	2,9
Jalgrattateede seisukord	2,9	3,1	2,6	2,8	3	2,8	3,1	3,1	2,9
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukord	2,8	3,1	2,7	2,8	2,8	2,9	2,9	2,9	2,8
Kõnniteede seisukord	2,8	2,8	2,7	2,8	2,9	2,8	2,4	2,8	2,8
Liikluse olukord autojuhi seisukohast	2,7	2,9	2,6	2,6	2,7	2,6	2,8	2,8	2,7
Jalgrattateede hooldamine talvel	2,6	2,9	2,2	2,5	2,7	2,4	3	2,8	2,8
Kvartalisestest sõiduteede seisukord	2,5	2,7	2,4	2,5	2,5	2,4	2,5	2,8	2,4
Kvartalisestest sõiduteede hooldamine talvel	2,5	2,5	2,5	2,4	2,4	2,6	2,5	2,7	2,5
Jalgrattateede piisavus	2,5	3	2,1	2,2	2,6	2,3	2,6	2,8	2,5
Autode parkimise kord Teie kodu juures	2,5	2,6	2,7	2,7	2,1	2,2	3,2	3,1	2,7
Liikluse olukord jalgratturi seisukohast	2,4	2,7	2	2,3	2,6	2,3	2,6	2,6	2,5
Autoparklate piisavus	2,3	2,3	2,4	2,4	2,1	1,8	2,8	2,8	2,4
Jalgratate parkimis- ja hoiuvõimalused Teie kodu juures	2	2	2,1	1,8	1,6	1,8	2,7	2,5	1,9
Kokku	2,6	2,7	2,4	2,5	2,5	2,4	2,8	2,8	2,6

Rahulolu erineb oluliselt **jalgratate parkimisvõimaluste osas oma kodu juures**, kusjuures Lasnamäe elanikud hindavad seda keskmiselt vaid 1,6 palliga. Kesklinna elanikke häirib teiste linnaosade elanikest rohkem ka **liikluse olukord jalgratturi seisukohast** (2 palli), **jalgrattateede piisavus** (2,1 palli) ja **jalgrattateede hooldamine talvel** (2,2 palli). **Autoparklate vähesus ja ebamäärane parkimiskord** kodu juures häirib teistest enam Lasnamäe (vastavalt 2,1 palli) ja Mustamäe (vastavalt 1,8 ja 2,2) elanikke.

Linnaosa siseselt tuuakse kõigis linnaosades peale Nõmme ja Kesklinna kõige problemaatilisema teemana teede- ja liiklemisvaldkonnas välja asjaolu, et oma kodu juures ei

ole kuhugi jalgratast parkida. Nõmme elanikud on enim rahulolematud kõnniteede seisukorraga (2,4 palli) ja Kesklinna elanikud liikluse olukorraga jalgratturi seisukohast (2 palli).

Statistiliselt olulisi erinevusi linnaosade lõikes ei esinenud elanike rahulolus kõnniteede hooldamisega talvel, liikluse olukorraga jalakäija seisukohast ning liikumisvõimalustega erivajadustega inimestele.

Võrreldes 2017. aastaga on teede olukorrale ja liikumisvõimalustele antud positiivsete rahuloluhinnangute osakaal 2018. aastal enamikes aspektides tõusnud. Enim on tõusnud hinnang jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalustele elanike kodu juures (+0,2 palli), siiski on saanud antud aspekt kõige madalamad hinnangud aastate võrdluses (Tabel 10). Langenud on rahulolu liikluse olukorraga jalgratturi seisukohast, magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukorraga ning liikumisvõimalustega erivajadustega inimestele (-0,1 palli).

Aastate võrdluses on stabiilselt kõrged olnud hinnangud liikluse olukorrale jalakäija seisukohast ning magistraal- ja sõiduteede seisukorrale ja hooldusele talvel. Kõige madalmaid hinnanguid on saanud aastate võrdluses jalgrattateede hooldamine talvel ja parkimisvõimalused kodu juures ning autoparklate piisavus.

Tabel 10. Rahulolu oma linnaosa teede olukorra ja liiklemisvõimalustega 2015-2018 aastate võrdluses (%; N=kõik vastajad; vastajate osakaal, kes on „väga rahul“ või „pigem rahul“)

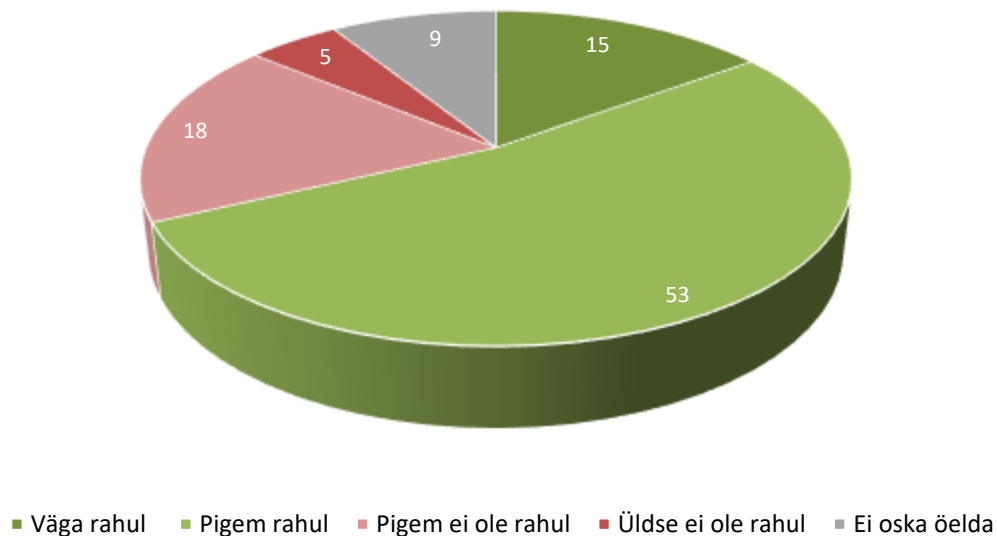
	2015	2016	2017	2018	Erinevus
Liikluse olukord jalakäija seisukohast	2,9	2,8	2,9	3	0,1
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede hooldamine talvel	2,9	2,8	2,9	2,9	0
Jalgrattateede seisukord	2,9	2,8	2,9	2,9	0
Kõnniteede seisukord	2,6	2,7	2,7	2,8	0,1
Magistraalteede ehk suurte sõiduteede seisukord	2,9	2,8	2,9	2,8	-0,1
Kõnniteede hooldamine talvel	2,5	2,5	2,6	2,7	0,1
Liikluse olukord autojuhi seisukohast	2,8	2,6	2,7	2,7	0
Jalgrattateede hooldamine talvel	2,6	2,5	2,5	2,6	0,1
Autode parkimise kord Teie kodu juures	2,5	2,6	2,4	2,5	0,1
Kvartalisestest sõiduteede hooldamine talvel	2,5	2,3	2,4	2,5	0,1
Kvartalisestest sõiduteede seisukord	2,5	2,4	2,5	2,5	0
Jalgrattateede piisavus	2,7	2,5	2,5	2,5	0
Liikluse olukord jalgratturi seisukohast	2,6	2,5	2,5	2,4	-0,1
Liikumisvõimalused erivajadustega inimestele	2,5	2,4	2,5	2,4	-0,1
Autoparklate piisavus	2,4	2,3	2,2	2,3	0,1
Jalgrataste parkimis- ja hoiuvõimalused Teie kodu juures	2,2	1,9	1,8	2	0,2

5. Elukoht ja eluase

5.1. Hinnangud linnaruumi kujundamisele

Linnaruumi kujundamise osas hinnati rahulolu viimase kümne aasta jooksul Tallinnas ehitatud uute majade sobivusega linnaruumi ning ajalooliselt väärtuslike majade ja asumite säilitamisele tähelepanu pööramise määraga.

Viimase kümnendi jooksul Tallinnas ehitatud uute majade linnaruumi sobivusega on tallinlased üldiselt rahul – enam kui pooled on sellega pigem rahul ja 15% väga rahulolevad (Joonis 17). Rahulolematust väljendas selles osas veidi alla neljandiku tallinlastest ning sealjuures täiesti rahulolematuid oli vaid 5% ulatuses. Veidi alla kümnendiku vastajatest ei osanud aga antud teemal seisukohta võtta.

Joonis 17. Rahulolu viimase 10 aasta jooksul Tallinnas ehitatud uute majade sobivusega linnaruumi üldiselt (%; 2018, n=kõik vastajad).

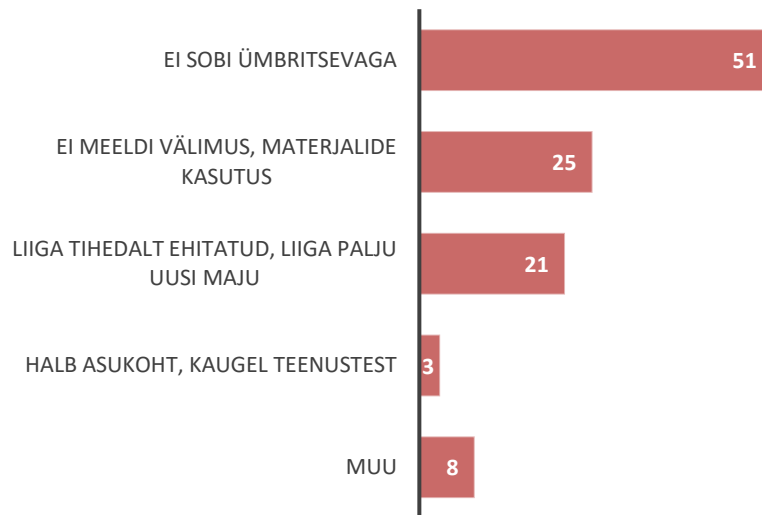
Viimasel kümnendil Tallinna ehitatud uute majade sobivusega linnaruumi on enam rahul mehed kui naised ja mitte-eestlased kui eestlased ning rahulolu antud valdkonnaga kahaneb vanuse kasvades. Linnaosade lõikes olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Tallinna viimase kümne aasta jooksul ehitatud uute majade linnaruumi sobivusega mitte rahulolevatel tallinlastel (“pigem ei ole rahul”, “üldse ei ole rahul”) paluti avaldada ka selle põhjused. Viimastest annab ülevaate joonis 18.

Enam kui pooltel juhtudest oli rahulolematuse põhjuseks arvamus, et uued uued majad ei sobi ümbritsevasse keskkonda, veerandile ei meeldinud uute majade välimus või materjalide

kasutus ning veidi üle viiendiku leidis, et uusi ehitisi on liiga palju või need on ehitatud liiga tihedalt. 3% ulatuses toodi välja ka uute ehitiste halb asukoht.

Erinevate muude põhjuste all toodi enim välja halba ehituskvaliteeti, aga ka näiteks seda, et need rikuvad linna mainet, ehitatakse liiga palju ostukeskusi ja büroohooneid, planeeringud ei ole inimsõbralikud, ei lähtuta arhitektuurist ning detailplaneeringud on juhuslikud.

Joonis 18. Viimase 10 aasta jooksul Tallinnas ehitatud uute majade sobivusega linnaruumi mitte rahuloleku põhjused (%; 2018, n=373).

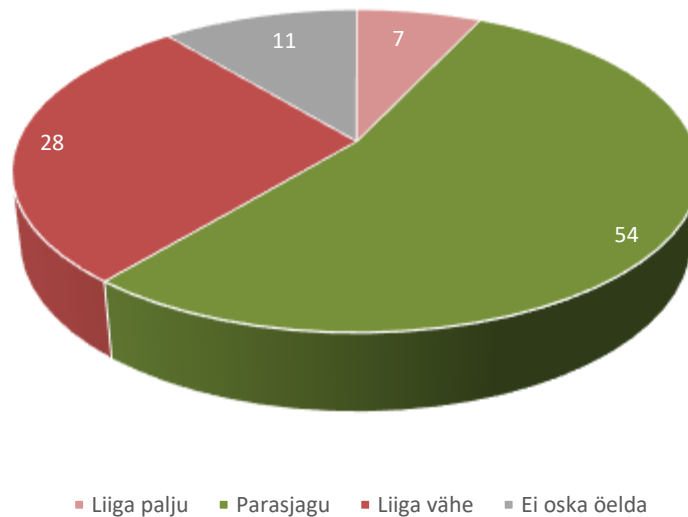
Viimase kümne aasta jooksul Tallinnas ehitatud uute majade sobivusega linnaruumi mitte rahul olevad eestlased arvasid mitte-eestlastest sagedamini, et uued majad ei sobi ümbritsevasse keskkonda.

Samuti esines rahulolematuse põhjustes erinevusi vanusegruppide vahel. Mida vanemad olid vastajad, seda sagedamini tõid nad rahulolematuse põhjustena välja, et uued majad ei sobi ümbritsevaga ning nende välimus ja materjalide kasutus ei ole meeldiv.

Meeste ja naiste hinnangute vahel antud valdkonnas olulisi erinevusi ei ilmnenud.

Uute majade linnaruumi sobivuse kõrval uuriti tallinlastelt ka seda, kui võrd pööratakse praegu Tallinnas nende hinnangul tähelepanu ajalooliselt väärtuslike majade ja asumite säilitamisele.

Enam kui pooled tallinlased arvasid, et ajalooliselt väärtuslike majade ja asumite säilitamisele pööratakse tähelepanu parajal määral (Joonis 19). Siiki oli ka pea 30% ulatuses elanikke, kelle arvates on praegu antud valdkonda suunatav tähelepanu liiga vähene. Liigset tähelepanu pööramist täheldas vaid 7% ning veidi enam kui kümnendikul tallinlastest selles osas arvamust puudus.

Joonis 19. Kuivõrd pööratakse ajalooliselt väärtuslike majade ja asumite säilitamisele praegu Tallinnas tähelepanu (% , 2018, n=kõik vastajad).

Naiste hinnangul pööratakse Tallinnas ajalooliselt väärtuslike majade ja asumite säilitamisele võrreldes meestega sagedamini liiga vähe tähelepanu, samas kui mehed leiavad jällegi naistest enam, et sellele valdkonnale suunatav tähelepanu on liiga suur.

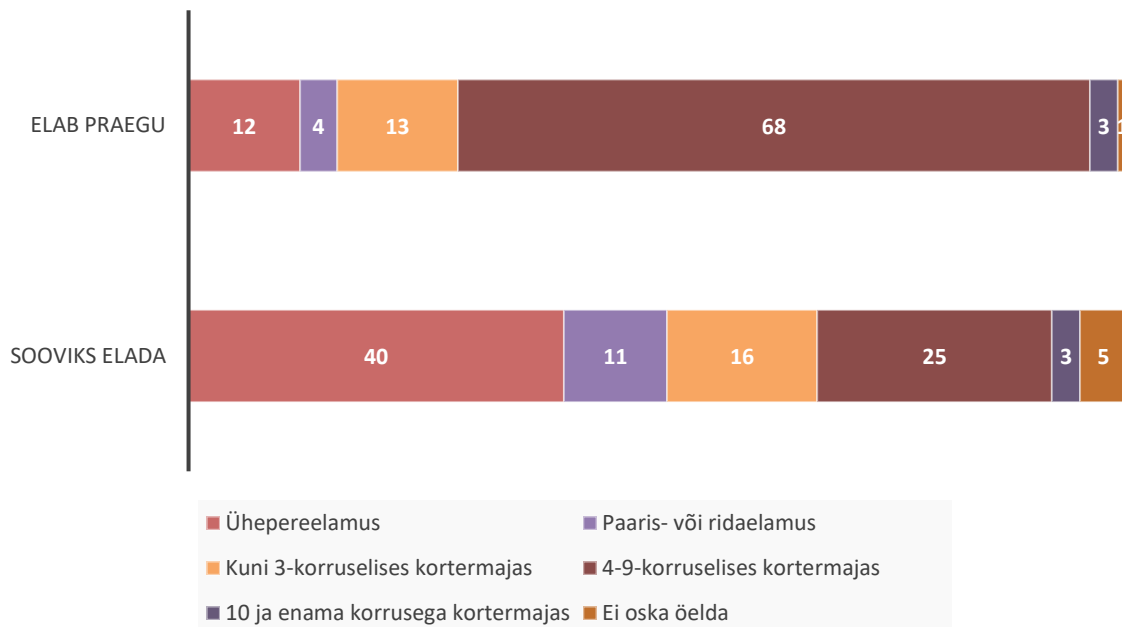
Noorimas, 15–26-aastaste vanusegrupis, on vanematega võrreldes oluliselt väiksem osakaal vastajaid, kelle hinnangul pööratakse Tallinnas väärtuslike majade ja asumite säilitamisele liiga vähe tähelepanu.

Eestlased arvasid mitte-eestlastest sagedamini, et antud valdkond saab liigset tähelepanu ning mitte-eestlastel puudus jällegi sagedamini sel teemal seisukoht.

5.2 Praegune ja eelistatud hoone tüüp ja vanus

Elamu tüübi ja vanuse osas uuriti tallinlastelt, millist tüüpi ja mis aastatel ehitatud hoones elavad nad praegu ja millises sooviks võimalusel elada.

Ligi 70% tallinlastest elab 2018. aastal 4–9-korruselises kortermajas, kuigi tegelikult sooviks sellist tüüpi hoones elada vaid neljandik (Joonis 20). Kõige sagedamini soovitakse elada hoopis ühepereelamus, mille tõi eelistusena välja 40% elanikest.

Joonis 20. Hoone tüübid, kus hetkel Tallinnas elatakse ja kus soovitakse elada (% , 2018, n=kõik vastajad).

Vanusegruppide lõikes eristuvad teistest enim 45–59-aastased, kes elavad sagedamini ühepereelamutes ning harvemini 4–9-korruselistes kortermajades. Kõige suuremad erinevused ilmnevad mainitud hoone tüüpides elamisel aga eestlaste ja mitte-eestlaste vahel. Kui eestlastest elab 4–9-korruselises kortermajades 56% ja eramutes 19%, siis mitte-eestlaste puhul on vastavad osakaalud 83% ja 3%.

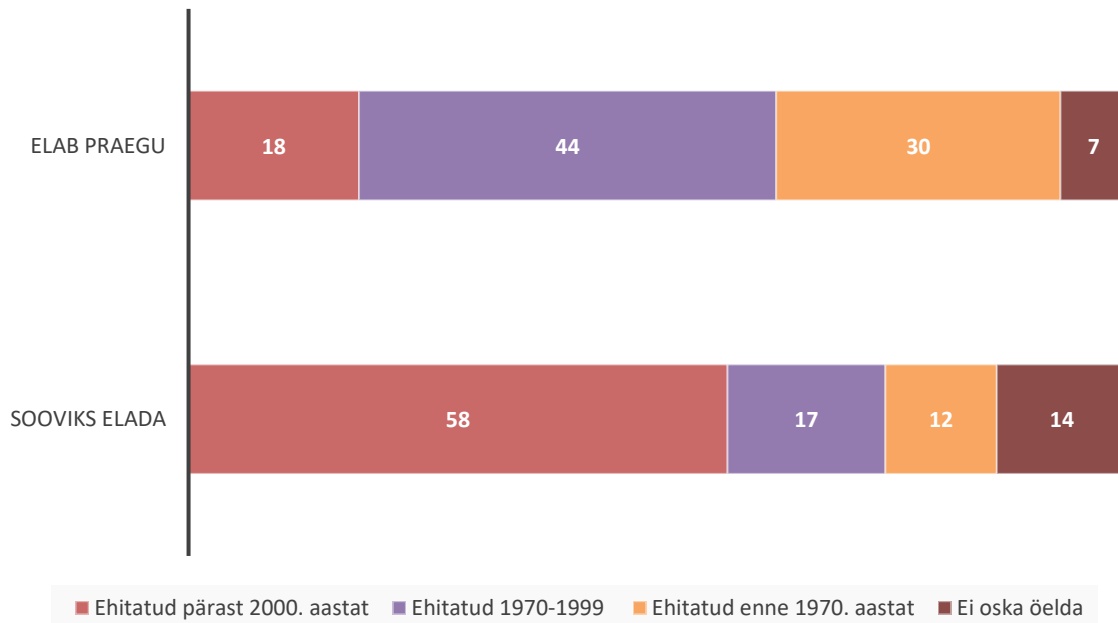
Linnaosade lõikes elavad ühepereelamutes enim Pirita (64%) ja Nõmme (57%), paaris- või ridaelamutes Pirita (12%), Nõmme (11%) ja Kristiine (9%), kuni 3-korruselistes kortermajades Kesklinna (29%), 4–9-korruselistes kortermajades Mustamäe (94%) ja Lasnamäe (92%) ning kümne ja enama korrusega kortermajades Haabersti (6%) ja Lasnamäe (5%) elanikud.

Eelistatavate hoone tüüpide lõikes ilmnisid samuti märkimisväärsed erinevused nii soo, vanuse, rahvuse kui linnaosade lõikes.

Mehed eelistavad naistest veidi sagedamini elada nii eramutes kui kümne ja enama korrusega korterelamutes. Samuti on mõlemad mainitud eelistused teistest vanusegruppidest sagedamini omased 15–26-aastastele tallinlastele. Eestlased soovivad mitte-eestlastest sagedamini elada ühepereelamutes ning mitte-eestlased jällegi enam 4–9-korruselistes kortermajades.

Linnaosade lõikes kattuvad eelistatavad eluaseme tüübid valdavalt tegelikega, vaid paaris- või ridaelamutes elamise soov on linnaosades väga sarnane. Siinkohal eristuvad vaid Kesklinna elanikud, kes avaldasid kõigi teiste linnaosade elanikest oluliselt harvemini soovi elada paaris- või ridaelamus, kuid olid seevastu sarnaselt Lasnamäe ja Mustamäe elanikele valmis hea meelega elama 4–9-korruselises kortermajas.

Hoonete ehitusaastate vaates elab 44% tallinlastest aastatel 1970–1999 ning 30% enne 1970. aastat valminud majades, samas kui uuemate, peale 2000. aastat ehitatud majade elanikke on alla viiendiku (Joonis 21). Võimaluse korral elaks neis uuemates majades aga ligi 60% Tallinna elanikest.

Joonis 21. Hoone ehitamise aasta, kus hetkel Tallinnas elatakse ja kus soovitakse elada (%; 2018, n=kõik vastajad).

Vanusegruppide lõikes eristuvad eluaseme ehitusaastate järgi enim 60-aastased ja vanemad tallinlased, kes elavad noorematest sagedamini 1970–1999. aastatel ehitatud ning harvemini 2000. aastatel valminud majades. Sama erisus ilmnes ka elamu ehitusaastate eelistuste puhul.

Noorimas, 15–26-aastaste vanusegrupis, ei osanud aga viiendik oma maja ehitamise vahemikku määratlada. 60-aastastel ja vanematel ei olnud aga kõige sagedamini oma hoone ehitusaastate osas eelistusi.

Mitte-eestlased elavad eestlastest oluliselt sagedamini aastatel 1970–1999 ehitatud hoonetes ning eestlased jällegi enam neis, mis on ehitatud sellest perioodist varem ja hiljem. Võimaluse korral eelistaks aga mõlemad rahvusgrupid elada uuemates, peale 2000. aastat ehitatud majades.

Vaadates eelistusi eluaseme ehitusaaste osas, ilmnesid ka erinevuse soo lõikes – mehed soovivad naistest sagedamini elada uuemates, peale 2000. aastat ehitatud majades ning naised jällegi enam 1970–1999. aastatel ehitatud hoonetes.

Linnaosade lõikes elab peale 2000. aastat ehitatud majades ülekaalukalt enim Pirita elanikke (50%). Aastatel 1970–1990 ehitatud majades elatakse kõige sagedamini Lasnamäel (77%) ning enne 1970. aastat valminud majades Kesklinnas (54%) ja Põhja-Tallinnas (53%).

Võimalusel elaks uuemates, peale 2000. aastat ehitatud majades, aga vähemalt pooled iga linnaosa elanikud. Teistel perioodidel ehitatud hoonetes soovivad kõige enam elada nende linnaosade elanikud, kelle eluase ka tegelikkuses neis paikneb.

5.3 Elamispinna omamine ja üürimine

Praegust **elamispinda omab** 87% tallinlastest või nende leibkonnaliikmetest ning **üüripindadel elab** 14% linlastest. Elamispinna omajate osakaal tõuseb vanuse kasvades – kui 15–26-aastaste noorte leibkondadest omab praegust eluaset 58%, siis 60-aastastest ja vanematest juba 98%.

Eesti leibkonnad üürivad oma praegust elamispinda veidi sagedamini ja omavad harvemini kui mitte-eesti leibkonnad.

Linnaosade lõikes on elamispinda omavaid leibkondi enim Pirital (97%) ning üüripindadel elatakse kõige sagedamini Kesklinnas (20%).

Lisaks praegusele olukorrale uuriti elamispinna osas ka seda, kas **tallinlased eelistavad põhimõtteliselt elamispinda** (mitte tingimata seda, kus hetkel elatakse) **üürida või omada**. Selgus, et elamispinna omamise soov on 93% elanikest, samas kui üüripinnal eelistab elada vaid 2% ning 5% selles osas eelistus puudub.

15–26-aastased noored eelistavad vanemate vanusegruppidega võrreldes sagedamini elamispinda üürida (4%) ja harvemini omada (82%) ning nende seas on enim neid, kellel puudub antud küsimuses kindel seisukoht (14%). Soo, rahvuse ega linnaosa lõikes eluaseme omamise ja üürimise eelistustes olulisi erisusi ei esinenud.

Oma **eelistusi** eluaseme omamise ja üürimise osas paluti vastajatel ka **põhjendada** (v.a. “ei oska öelda” vastanud).

Eluaseme omamise eelistust põhjendati kõige sagedamini kindlustundega ja võimalusega olla seeläbi “iseenda peremees”, mida toodi välja enam kui pooltes põhjendustes. Järgnesid majanduslik kasu (odavam) ja investering tulevikku (mh pärandiks lastele).

Eluaseme üürimist omamisele eelistanud tallinlased põhjendasid seda enim võimalusega eluasemest kergelt lahkuda, mugavusega (vähem muresid) ning majandusliku kasuga (odavam).

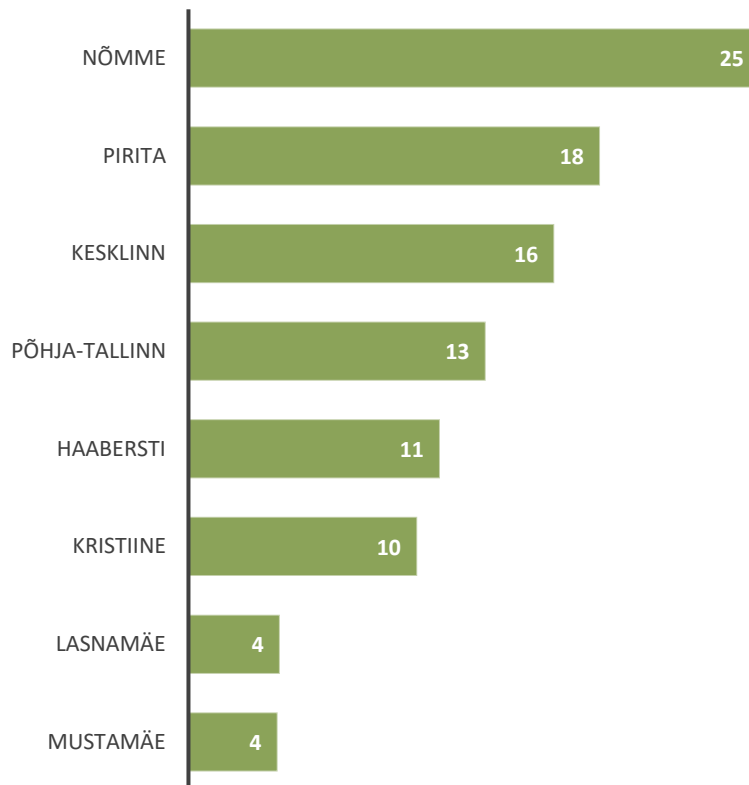
Majanduslikku kasu tõid sagedamini põhjendusena välja 15–26-aastased ja eestlased, samas kui investeringut kasutasid argumendina enim 27–44-aastased ja mitte-eestlased. Kindlustunne ja võimalus olla eluaseme omamise läbi “iseenda peremees” tuli enim esile 60-aastaste ja vanemate tallinlaste ja mitte-eestlaste seas. Üüripinnaga seonduvat mugavust ja vähemaid muresid tõid sagedamini välja 15–26-aastased ning naissoost tallinlased.

5.4 Elukohana eelistatuid linnaosad

2018. aastal elab 70% tallinlastest oma eelistatuid linnaosas. Tegelik ja soovitud elukoht kattuvad sealjuures kõige sagedamini Pirita (88%) ja Nõmme (81%) puhul ning keskmisest harvemini soovivad oma praeguses elukohas elada Mustamäe (60%) ja Lasnamäe (63%) elanikud.

Tegelik ja soovitud elukoht kattusid seda sagedamini, mida kõrgem oli vastaja vanus. Soo lõikes antud teemal erisusi ei esinenud.

Tallinlastelt, kelle praegune ja eelistatuid elukoht olid erinevad, uuriti ka seda, millises piirkonnas nad eelistaksid elada. Joonisel 22 on esitatud pingerida nende eelistatuid linnaosadest.

Joonis 22. Eelistatuid linnaosad nende seas, kes ei ela hetkel eelistatuid linnaosas (% , 2018, n=433).

Konkreetseid asumeid toodi eelistatuid piirkondadena välja oluliselt vähem kui linnaosad, sealjuures enim Kadrioru ja Kalamaja.

Vanusegruppide võrdlusest ilmsel, et 15–26-aastased noored, kes ei ela hetkel oma eelistatuid linnaosas, sooviks elada keskmiselt oluliselt sagedamini Kesklinnas (28%) ja vähem Pirital (8%). 27–44-aastased tallinlased eelistaks elada teiste vanusegruppudega

võrreldes enam Pirital (24%) ning vähem Nõmmel (20%). 45–59-aastased sooviks elada teistest sagedamini Kristiines (15%) ning 60-aastased ja vanemad Mustamäel (9%) ja Lasnamäel (7%).

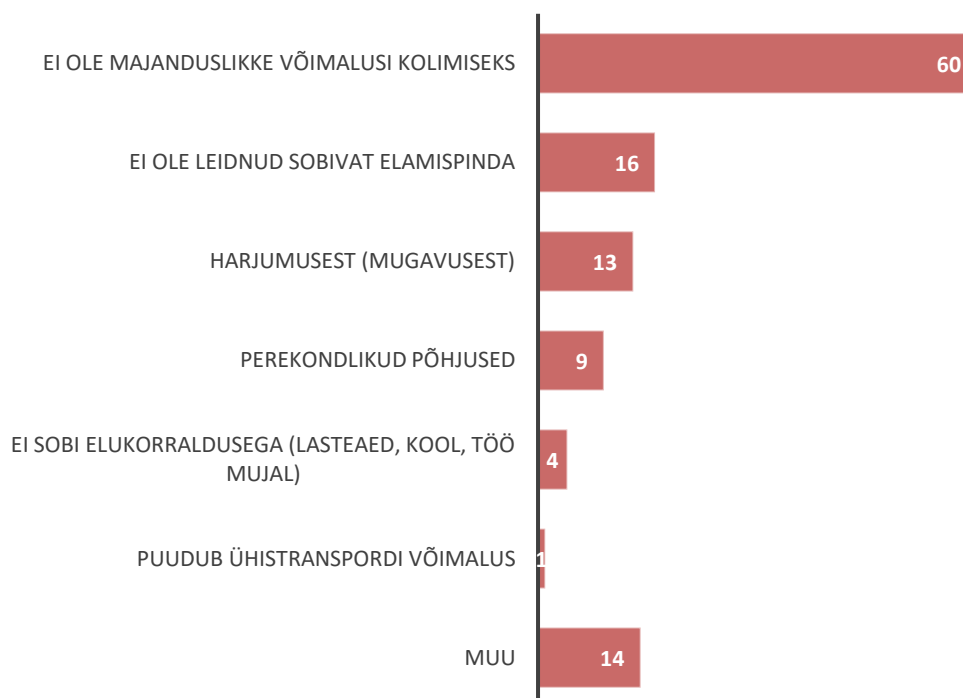
Eestlased soovivad elada mitte-eestlastest sagedamini Kristiines ja Nõmmel ning mitte-eestlased jällegi eestlastest enam Lasnamäel, Mustamäel ja Pirital.

Soo lõikes eelistatuimates linnaosades olulisi erinevusi ei esinenud.

Tallinlastelt, kes elasid hetkel mõnes teises piirkonnas, kui nad tegelikult sooviks, küsiti ka peamised põhjused, miks nad ei ela praegu eelistatud Tallinna asumis või piirkonnas.

Eelistatuimasse elukohta kolimist takistava peamise põhjusena tuli ülekaalukalt esile vajalike majanduslike võimaluste puudumine, mida mainiti 60% juhtudest (Joonis 23). Järgnesid takistavate teguritena sobiva elamispinna puudus eelistatud piirkonnas, harjumus ja perekondlikud põhjused.

Muude põhjuste all toodi välja vastumeelsust kolimise suhtes, tervislikke põhjusi, vanust, igapäevast liiklemist, sidet praeguse elukohaga.

Joonis 23. Peamised põhjused, miks ei elata hetkel oma eelistatuimas piirkonnas, (% 2018, n=373).

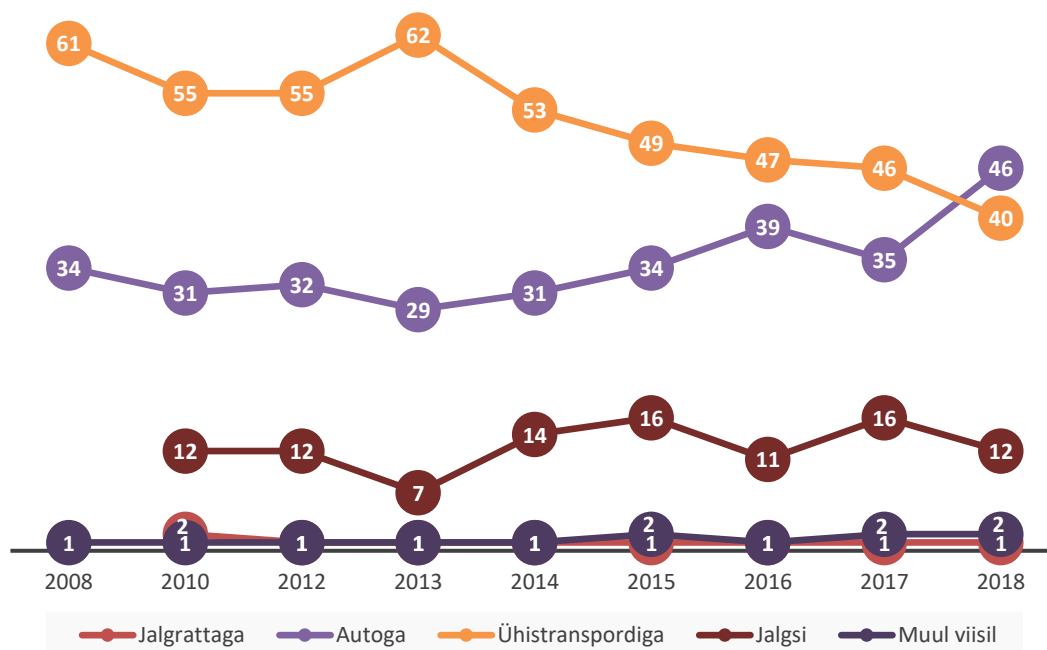
Kolimiseks vajalike majanduslike võimaluste puudust mainisid vanemate vanusegruppidega võrreldes sagedamini nii 15–26- kui ka 27–44-aastased tallinlased. Mugavus ja harjumus takistasid eelistatuimasse piirkonda kolimist kõige sagedamini 60-aastastel ja vanematel (26%). Noorimas vanusegrupis oli eelistatuimasse piirkonda mitte kolimise põhjuseks vanemate

gruppidega võrreldes enam selle sobimatus praeguse elukorraldusega. Viimast tõid mitte-eestlastest sagedamini välja ka eestlased. Sobiva elamispinna puudumine eelistatud piirkonnas on aga takistanud enim kolimast 27–44-aastaseid ning mitte-eestlastest tallinlasi.

6. Liikumisviisid ja võimalused

6.1. Liikumisvahendid

Peamise liikumisviisina tööpäeval tööle, kooli või muude peamisesse sihtkohta püsis kuni 2017. aastani ühistransport, mille osatähtsus on samas alates 2014. aastast järjepidevalt vähenenud (Joonis 24). 2018. aastal edestas auto peamise tööpäevase liikumisviisina esmakordselt ühistranspordi. Autoga liigub tööpäevadel peamisesse sihtkohta veidi alla poole, ühistranspordiga 40% ning jalgsi veidi üle kümnendiku tallinlastest. Võrreldes eelneva aastaga on 2018. aastal oluliselt kasvanud autoga liikumine ning vähenenud nii ühistranspordiga kui jalgsi liikumine. Jalgrattaga ja muul viisil liikujaid on jätkuvalt minimaalselt.

Joonis 24. Peamine liikumisviis tööpäeval tööle, kooli või muude peamisesse sihtkohta (%).

Ühistranspordiga liiguvad tööpäevadel oma peamisesse sihtkohta kõige sagedamini Lasnamäe (46%), Põhja-Tallinna (45%) ja Mustamäe (42%) ning autoga Pirita (65%) ja Nõmme (63%) elanikud. Tööpäevadel jalgsi liikumine on ülekaalukalt levinuim Kesklinnas (24%).

Naised liiguvad tööpäevadel oma peamisesse sihtkohta meestest oluliselt sagedamini ühistranspordiga ning mehed omakorda liikleavad naistest enam autoga. Jalgsi liikumine on veidi enam levinud naiste kui meeste seas.

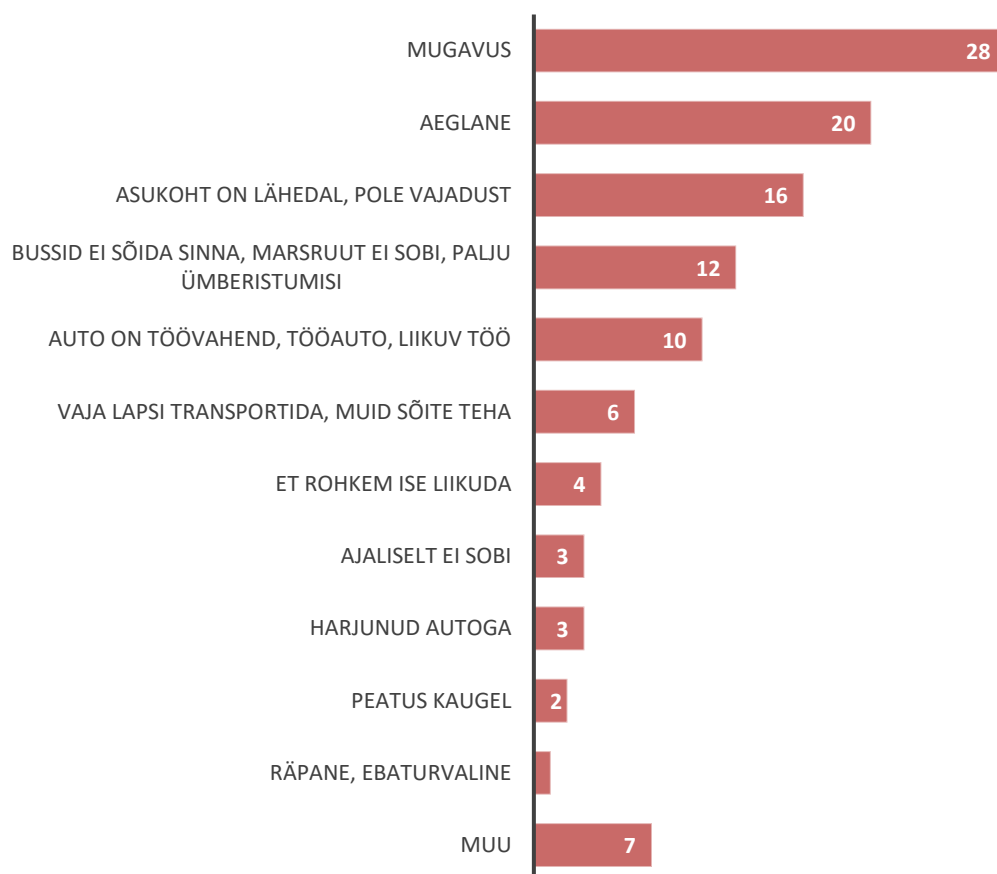
Vanusegruppide lõikes on tööpäevadel peamisesse sihtkohta ühistranspordiga liikumine enim levinud 60-aastaste ja vanemate vanusegrupis (52%). Jalgsi liiguvad aga teistest vanusegruppidest sagedamini 15–26-aastased ning 60-aastased ja vanemad Tallinna elanikud.

Autoga liikumisel on olukord aga täpselt vastupidine – kõige levinum on see keskmises vanusegruppides – 27–44 ja 45–59.

Rahvuse lõikes ilmnes, et mitte-eestlasd liiguvad tööpäevadel peamisesse sihtkohta eestlastest oluliselt sagedamini ühistranspordiga ning eestlased veidi sagedamini nii autoga kui jalgsi.

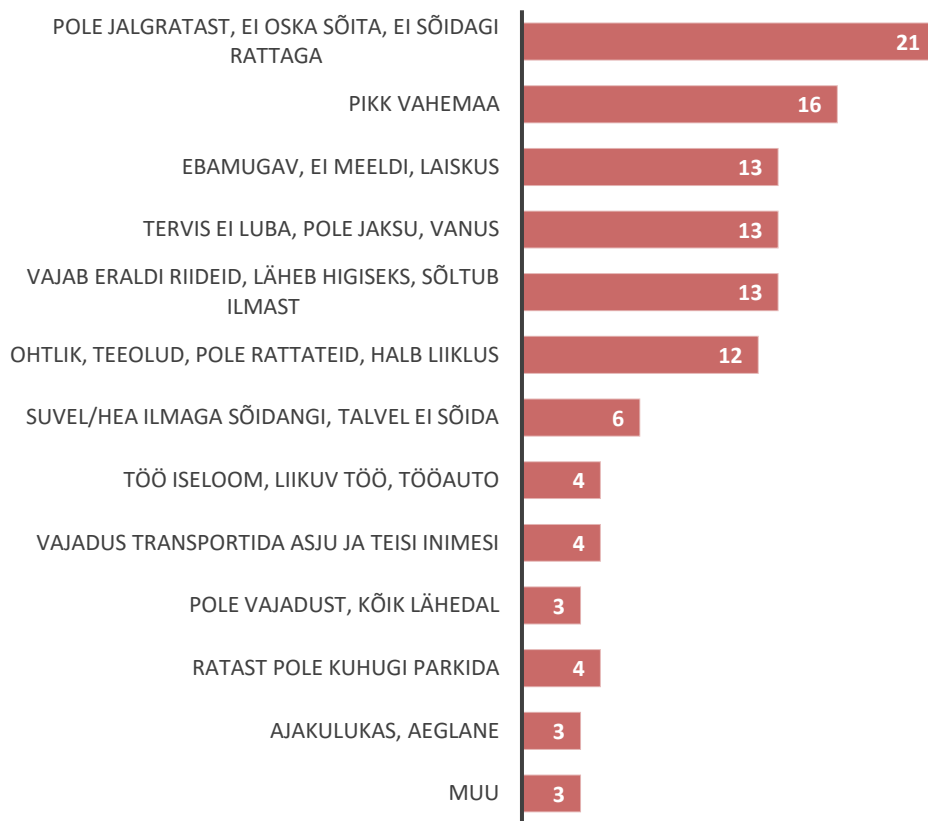
Tallinlastelt, kes ei sõitnud tööpäevadel oma peamisesse sihtkohta ühistranspordiga, uuriti ka selle põhjuseid. Viimased on koondatud kujul esitatud joonisel 25.

Kõige levinumateks ühistranspordiga liiklemisest loobumise põhjusteks ostusid mugavuse kaalutlused (28%), ühistranspordi liigne aeglus (20%) ning lähedal asuv sihtkoht (16%). Lisaks toodi ligi kümnendikul juhtudest välja ebasobivad ühistranspordi marsruudid ja liigne ümberistumise vajadus ning auto kasutamisega seotud töö.

Joonis 25. Peamised põhjused, miks ei sõideta oma tööpäeval oma peamisse sihtkohta ühistranspordiga (% , N=796, mitu vastust)

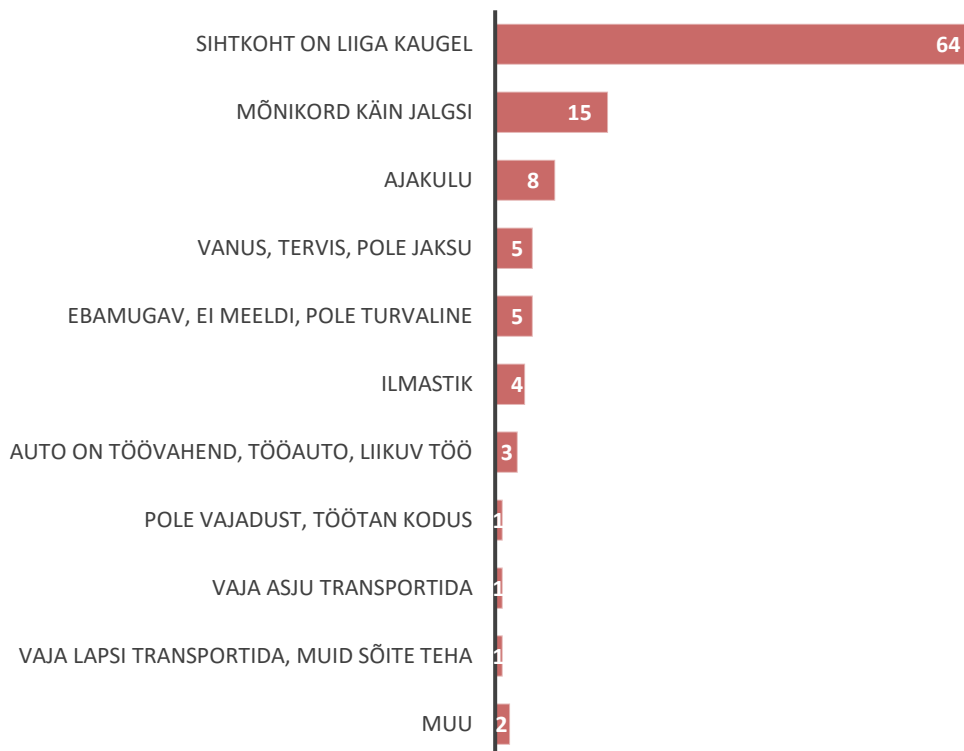
Põhjendusi uuriti ka nendelt tallinlastelt, kes ei sõitnud tööpäevadel oma peamisesse sihtkohta jalgrattaga (Joonis 26). Enam levinud põhjuseid igapäevasest rattasõidust loobumiseks olid jalgratta puudumine või puudulik sõiduoskus (21%), liiga pikad vahemaad (16%), ebamugavus (13%), tervislikud põhjused ja vanus (13%), vajadus eraldi riietuse järele ja selle sõltuvus ilmast (13%) ning puudulike rattateede, liikluse ja teeoludega seonduv (13%)

Joonis 26. Peamised põhjused, miks ei sõideta oma tööpäeval oma peamisse sihtkohta jalgrattaga (% , N=1449, mitu vastust).

Peamised põhjused, miks ei minda tööpäeval oma peamisse sihtkohta jalgsi, on toodud joonisel 27.

Ülekaalukalt levinuim põhjendus igapäevasest peamisesse sihtkohta jalgsi liikumisest loobumiseks oli asjaolu, et sihtkoht on selleks liiga kaugel, mille tõi välja pea 2/3 muid liikumisviise eelistavaid tallinlasi.

Joonis 27. Peamised põhjused, miks ei minda tööpäeval oma peamisse sihtkohta jalgsi (%
N=1319, mitu vastust).

6.2 Liikumise sihtkohad

Kaardistamaks Tallinna elanike tavapärast liikumist, paluti vastajatel asumi või aadressi täpsusega öelda, kuhu nad tööpäevadel kodust põhiliselt lähevad. Tulemuste üldistamiseks on peamised sihtkohad grupeeritud linnaosade järgi. Tööpäevadel liigutakse 2018. aastal selgelt enim Kesklinna – 38% Tallinna elanikest nimetab seda oma peamiseks sihtkohaks. Kõige vähem liigutakse aga Piritale (2%). Mainitud osakaalud on 2017. aastaga samal tasemel.

Kõigi linnaosade elanike peamiseks sihtpunktiks tööpäevadel on kas Kesklinn või oma linnajagu (Tabel 11).

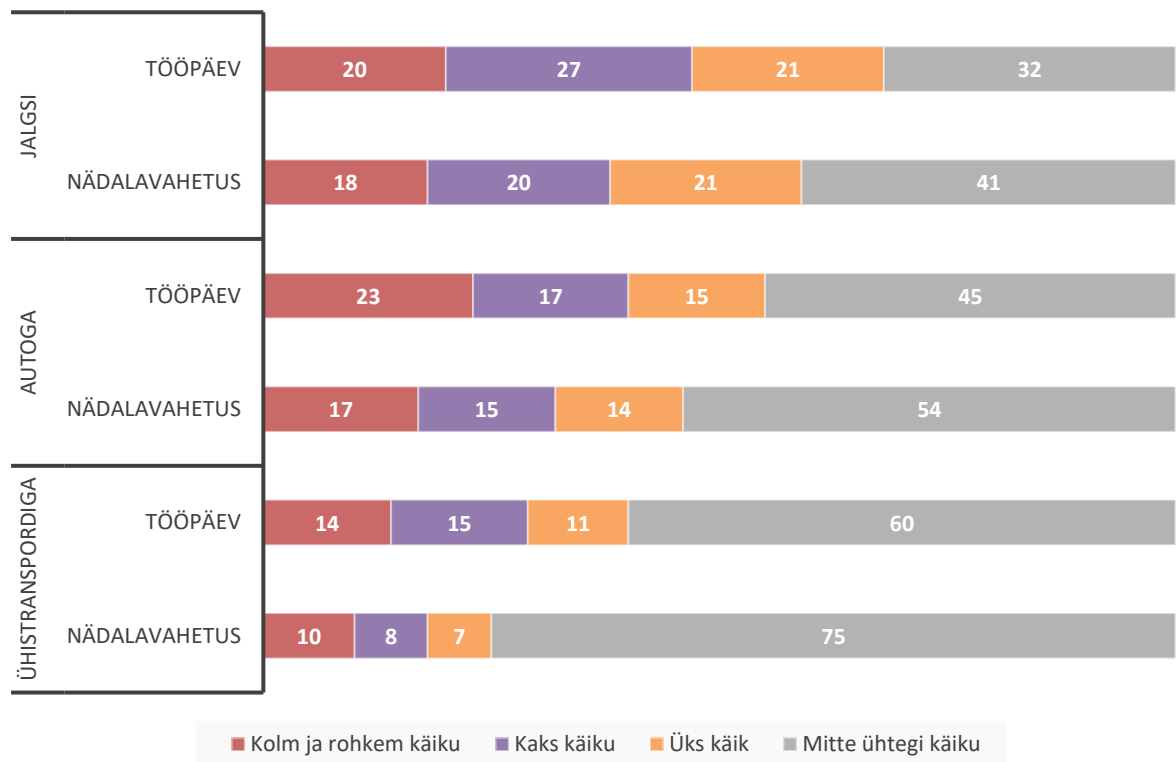
Tabel 11. Peamine sihtkoht tavapärasel tööpäeval (% , n=kõik vastajad (va ei oska öelda või mitu sihtkohta).

Sihtkoht	Lähtekoht								Kokku
	Haabersti	Kesklinn	Kristiine	Lasnamäe	Mustamäe	Nõmme	Pirita	Põhja-Tallinn	
Haabersti	21	2	4	2	5	7	2	3	5
Kesklinn	31	62	34	34	27	27	46	47	38
Kristiine	7	6	25	4	6	9	4	6	7
Lasnamäe	16	13	10	34	9	7	22	8	17
Mustamäe	10	4	11	6	30	12	2	8	10
Nõmme	3	5	2	2	8	20	2	1	5
Pirita	2	1	1	3	2	–	9	–	2
Põhja-Tallinn	4	4	7	5	6	4	8	20	7
Muu/linnast välja	8	2	6	10	7	14	5	8	8

6.3 Erinevate liikumisviiside kasutussagedus

Erinevate liikumisviiside kasutussageduse kaardistamiseks paluti vastajatel iga liikumisviisi kohta öelda, kui mitmel korral ta tegi eelmisel päeval oma käigud sel viisil. Käigu all on peetud silmas inimese liikumist ühest punktist teise sihtpunkti, näiteks kodust tööle, koolist koju, kodust sõbra juurde või sisseoste tegema jne. Juhul kui vastaja kasutas ühe käigu jooksul mitut liikumisviisi, siis tal paluti arvestada neist peamist.

Joonisel 28 on toodud ülevaade vastajate eelmisel päeval tehtud käikudest lähtuvalt sellest, kas see oli tööpäev või nädalavahetus.

Joonis 28. Eelneval päeval erinevatel viisidel tehtud käigud (%).

Kõigi liikumisviiside puhul tehti rohkem käike tööpäevadel kui nädalavahetustel ning kõige rohkem käike tehti nii töö- kui puhkepäevadel jalgsi.

Tööpäevadel tehti jalgsi kõige sagedamini kaks käiku, autoga kolm ja rohkem käiku ning ühistranspordi puhul oli kahe ning kolme või rohkema käigu tegemine üsna samaväärne. Samalaadne jaotus kehtis ka nädalavahetuse puhul, kus autoga ja jalgsi tehtud käikude arv jagunes siiski tööpäevadega võrreldes veidi ühtlasemalt.

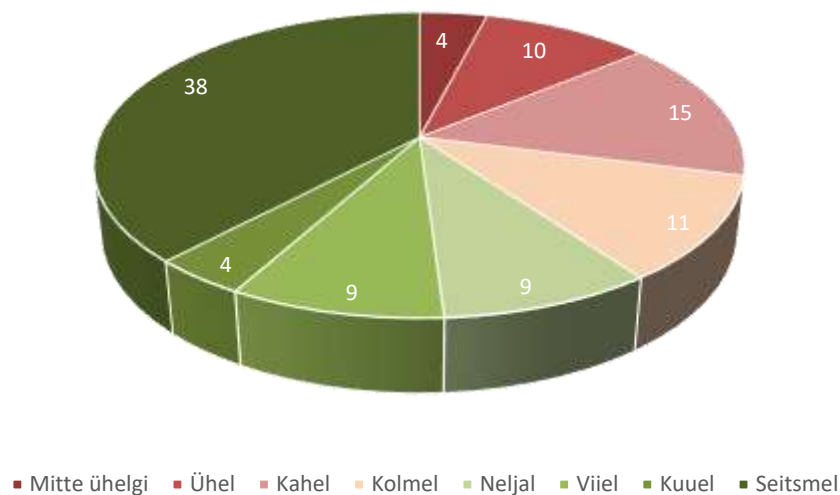
Jalgrattaga oli nii tööpäevadel kui nädalavahetustel käike teinud vaid 1% ning muudel viisidel tööpäevadel 3% ja nädalavahetustel 2% tallinlastest.

Keskmiselt tehti 2018. aastal tööpäevadel jalgsi 1,36, ühistranspordiga 0,83 ja autoga 1,18 ning nädalavahetustel jalgsi 1,15, ühistranspordiga 0,54 ja autoga 0,95 käiku.

Võrreldes 2018. aastal tehtud keskmist käikude arvu 2017. aastaga ilmneb, et kui jalgsi käikude arv on jäänud nii tööpäevadel (1,36) kui nädalavahetustel (1,16) praktiliselt samaks, siis ühistranspordiga tehtud käikude arv on nii töö- kui puhkepäevadel vähenenud (2017. a. vastavalt 0,94 ja 0,71) ning autoga tehtud käikude arv suurenenud (2017. a. vastavalt 0,91 ja 0,70).

6.3 Aja veetmine vabas õhus

Praegusel aastaajal veedab vähemalt 30 minutit Tallinna piires vabas õhus kõndides, sportides, perega aega veetes, üritusi külastades või muul moel igapäevaselt ligi 40% tallinlastest (Joonis 29). Enam kui viiendik elanikest veedab vähemalt pool tundi vabas õhus 4-6 ning neljandik 2-3 päeval nädalas. Vaid korra nädalas viibib pool tundi Tallinnas vabas õhus kümnendik ning üldse ei tee seda 4% tallinlastest.

Joonis 29. Mitmel päeval nädalas veedetakse praegusel aastaajal vähemalt 30 minutit Tallinna piires vabas õhus(% , 2018, n=kõik vastajad).

Igapäevaselt veedavad vähemalt 30 minutit Tallinnas vabas õhus enim noorim ja vanim vanusegrupp (vastavalt 43% ja 46%), samas kui mitte ühelgi päeval nädalas ei viibi pool tundi värskes õhus teistest sagedamini 45–59-aastased tallinlased.

Sugu, vanus, rahvus, alaealiste laste olemasolu ega linnaosa Tallinnas piires vähemalt 30 minutit päevas värskes õhus aja veetmist statistiliselt oluliselt ei mõjutanud.

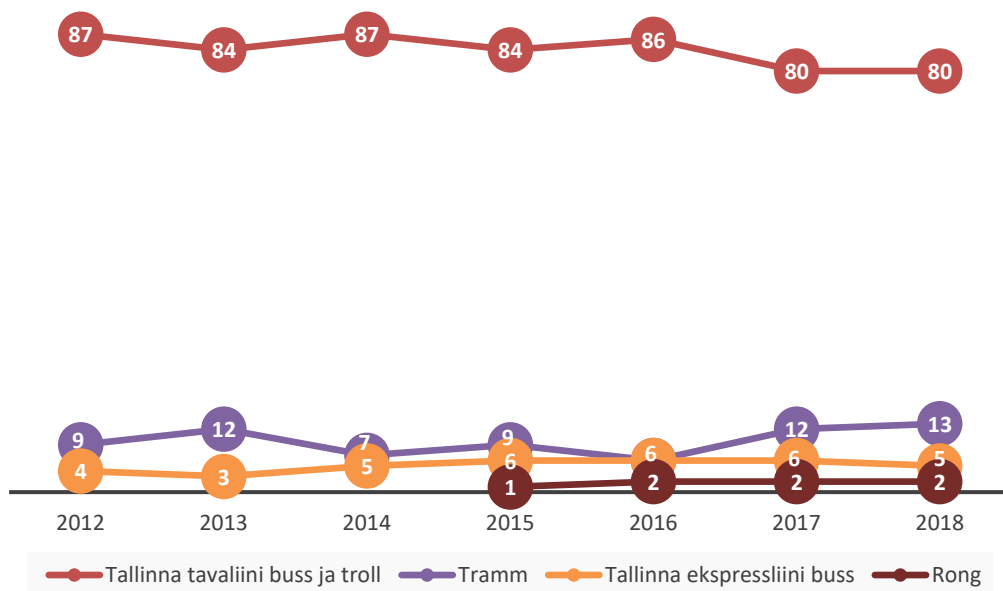
7. Ühistranspordiga liiklemine

7.1 Ühistranspordi kasutamissagedus ühistranspordi liikide lõikes

Peamiselt ühistranspordiga liikuvatelt tallinlastelt uuriti, millise ühistranspordiliigiga nad üldiselt kõige enam liiklevad ning kui mitu ümberistumist peavad nad tööpäeval ühistranspordiga tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta sõites tavaliselt tegema.

Ühistranspordiliikidest on kõigil uuringuaastatel kasutatud ülekaalukalt enim Tallinna tavaliiini busse ja trolle, mille osatähtsus on püsunud aastate lõikes stabiilne (Joonis 30). Peamiselt Tallinna ekspressiliini bussidega liiklejaid on läbi aastate olnud 3-6% ning rongiga sõitjaid 2% ulatuses. Harjumaa avaliku või komertsliini bussidega või muul on liigelnud vaid üksikud vastajad.

Võrreldes 2018. aasta ühistranspordiga liikujate enim kasutatavaid ühistranspordiliike eelneva aastaga, on tulemused pea identsed.

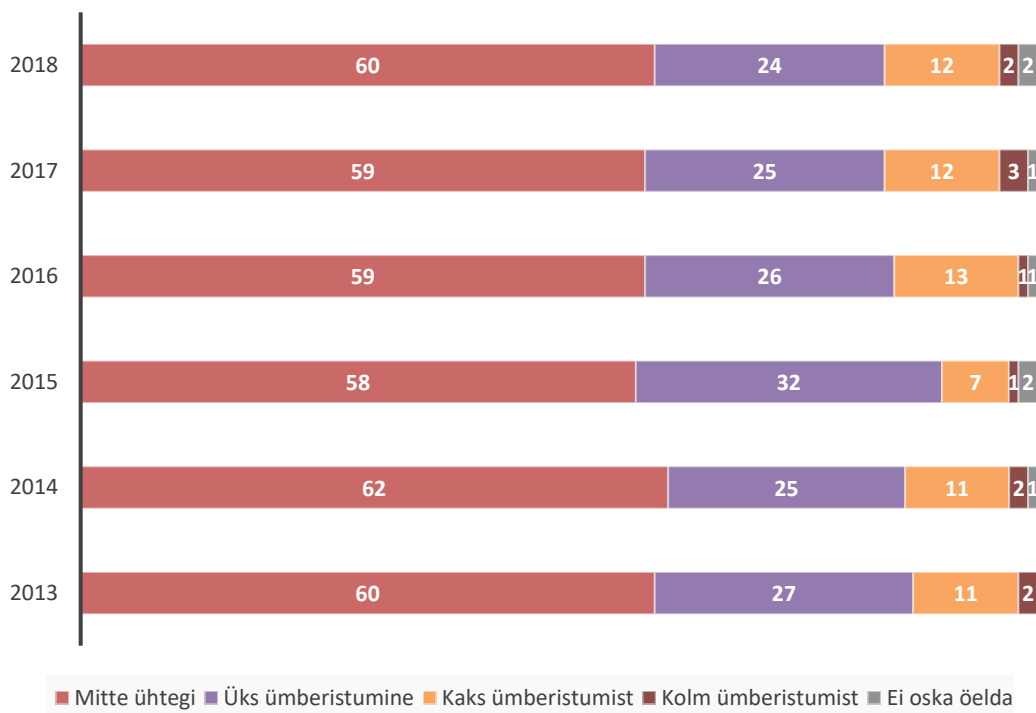
Joonis 30. Peamiselt ühistranspordiga liikujate enim kasutatav ühistranspordiliik (%).

Tallinna tavaliiini bussi ja trolliga liiguvad kõige sagedamini Pirita (94%) ja Haabersti (92%) ning Tallinna ekspressliini bussidega enim Mustamäel (8%) elavad peamiselt ühistransporti kasutavad tallinlased. Trammi kasutavad ülekaalukalt enim kesklinna (42%) ja Põhja-Tallinna (26%) ning rongi Nõmme (11%) ja Kristiine (7%) linnaosa peamiselt ühistranspordiga liiklevad elanikud.

Vanusegruppide lõikes kasutasid Tallinna tavalini busse ja trolle kõige sagedamini noorim vanusegrupp (85%) ning 60-aastased ja vanemad (84%) ühistranspordiga liiklejad. Nii Tallinna ekspressliini busside (7%), trammide (17%) kui rongiga (3%) liiklejaid oli enim 27–44-aastaste seas. Soo ega rahvuse lõikes antud teemal olulisi erinevusi ei ilmnenud.

7.2 Ühistranspordiga sõites ümberistumiste arv

Tööpäevadel ühistranspordiga tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta sõitmisel tehtavate ümberistumiste arv on püsinud viimasel viiel aastal üsna stabiilne ning aastatel 2016-2018 peaaegu identne (Joonis 31).

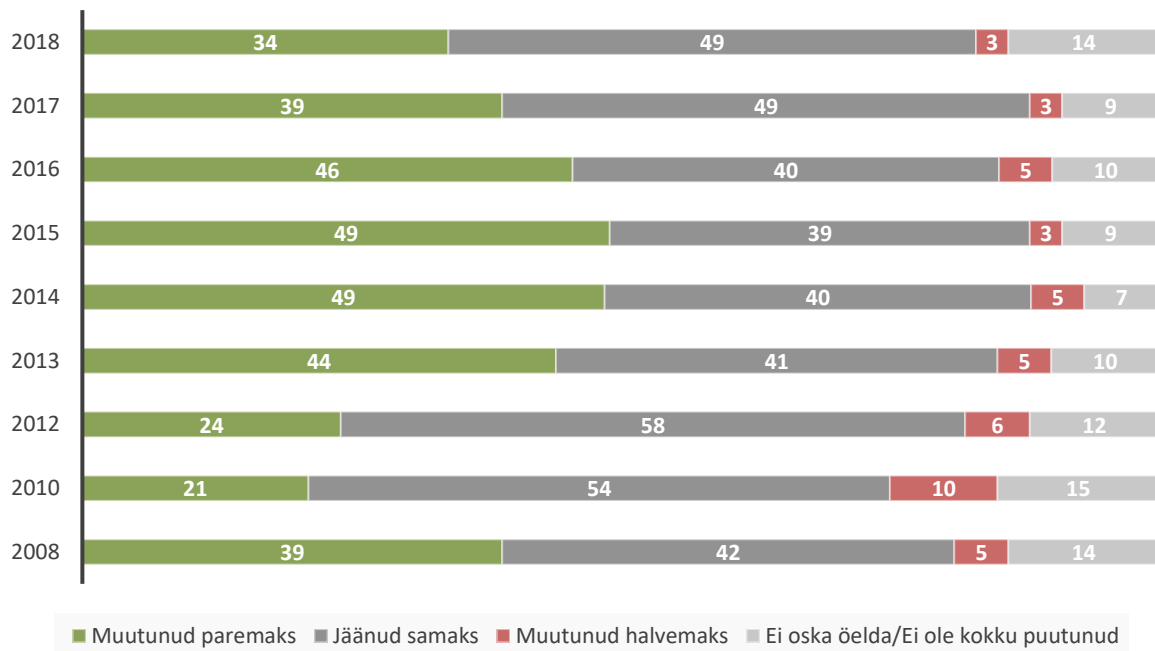
Joonis 31. Peamiselt ühistranspordiga liikujate ümberistumiste arv tööpäeval ühistranspordiga tööle, kooli või muude peamisse sihtkohta sõites (%).

Peaaegu 60% peamiselt ühistranspordiga liiklejatest ei tee oma teekonnal peamisesse sihtkohta mitte ühtegi ümberistumist, veerand teeb ühe, veidi üle kümnendiku kaks ning vaid 2% tuleb teha vähemalt kolm ümberistumist.

Kolm ümberistumist tegid ühistranspordiga oma peamisesse sihtkohta liikudes kõige sagedamini 15–26-aastased peamiselt ühistransporti kasutavad noored. Teiste linnaosadega võrreldes enam ümberistumisi tegid ka Kesklinna elanikud. Soo ega rahvuse lõikes ümberistumiste arvus olulisi erinevusi ei esinenud.

7.3 Hinnangud ühistranspordile

Pea pooled tallinlased leiavad ühistranspordis viimase kaheteistkümne kuu jooksul toimunut hinnates, et muutusi pole toimunud ning olukord on jäänud samaks (Joonis 32). Veidi üle kolmandiku Tallinna elanike hinnangul on aga olukord muutunud viimase aastaga paremaks, samas kui negatiivset trendi tajus selles osas vaid 3%. Viimasel kolmel aastal on kasvanud ühistranspordi olukorda stabiilseks pidanute osatähtsus ning paremuse poole liikumist täheldanud on jäänud vähemaks.

Joonis 32. Hinnangud ühistranspordi arengutele viimasel 12 kuul (%).

Tallinna ühistransport on muutunud viimase kaheteistkümne kuu jooksul paremaks kõige sagedamini Lasnamäe (41%) ja Haabersti (39%) elanike hinnangul, samas kui Pirita elanikud (6%) on enim seisukohal, et ühistranspordi arengud on liikunud halvemuse suunas.

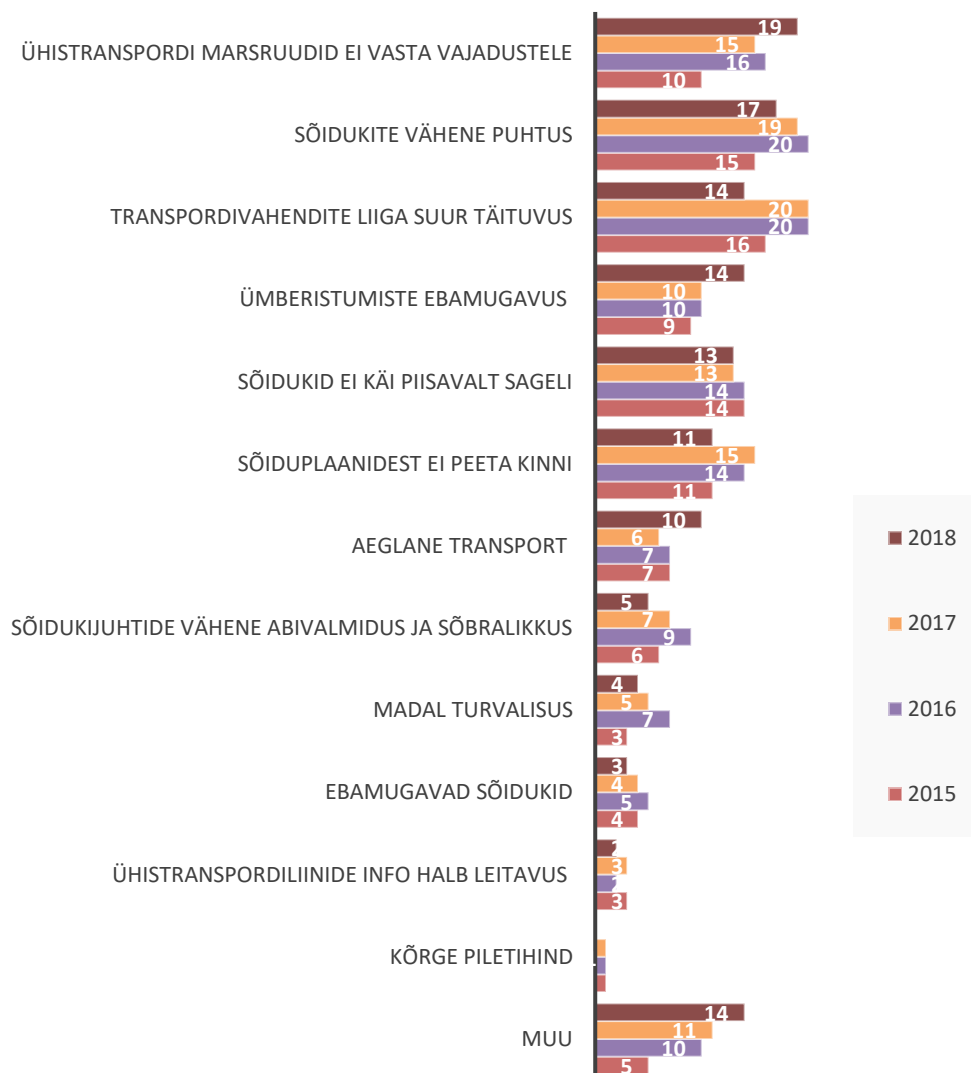
Viimase kaheteist kuu jooksul on ühistranspordi olukord muutunud paremaks enim 60-aastaste ja vanemate tallinlaste silme läbi (41%), samas kui 15–26-aastased jõudsid vanemate vanusegruppidega võrreldes oluliselt sagedamini järeldusele, et muutused on toimunud hoopis halvemuse suunas (7%).

Naised on meestega võrreldes sagedamini arvamusel, et ühistranspordi arengutes ei ole viimasel 12 kuul muutusi toimunud, mehed ei oska aga enamatel juhtudel kokkupuute puudumise tõttu selles osas seisukohta kujundada.

Mitte-eestlased leiavad eestlastest sagedamini, et Tallinna ühistransport on muutunud viimase kaheteist kuu jooksul paremaks, samas kui eestlaste seas on enam neid, kelle hinnangul on olukord jäänud samaks.

Tallinna ühistranspordi suurimateks probleemideks (kuni 3 probleemi) peeti 2018. aastal ühistranspordi marsruutide mitte vajadustele vastamist ja puudulikku puhtust, mille tõi välja veidi alla viiendiku tallinlastest (Joonis 33). Järgnesid transpordivahendite liiga suur täituvus, ümberistumiste ebamugavus, sõidukite liiga harv liikumine ja sõiduplaanidest mitte kinnipidamine. Ülejäänud probleemide väljatoojate osakaalud ulatusid kuni 10%.

30% tallinlastest oli ühistranspordiga rahul ega osanud välja tuua ühtki probleemi ning veidi üle kümnendiku ei osanud selles osas seisukohta võtta või polnud olukorra hindamiseks sellega piisavalt kursis.

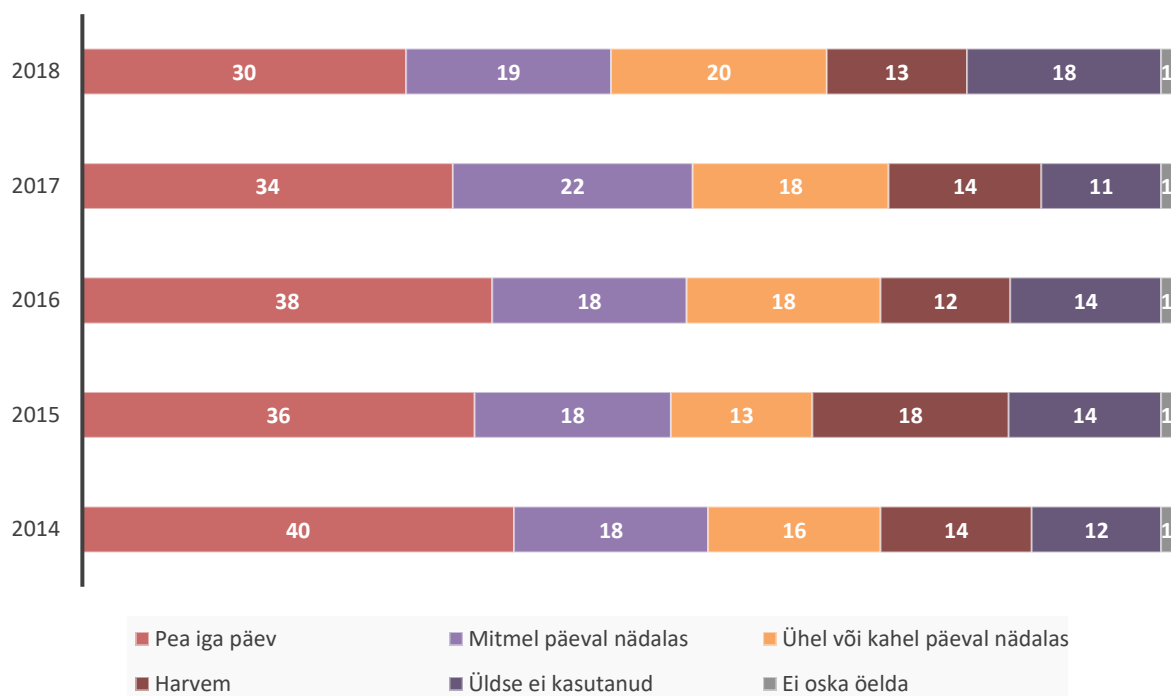
Joonis 33. Suurimad probleemid Tallinna ühistranspordis (kuni 3 olulisemat; %).

Võrreldes 2017. aastaga on 2018. aastal ühistransporti puudutavate suurimate probleemide osas veidi sagedamini välja toodud ühistranspordi marsruutide mitte vajadustele vastamist, ümberistumiste ebamugavust ja aeglust. Ülejäänud probleeme toodi välja kas samaväärselt või varasemast harvemini.

Muude Tallinna ühistransporti puudutavate probleemide seas toodi jätkuvalt enim välja ühistranspordis sõitvad asotsiaalid (62 korral). Samuti mainiti busside liikumise ebastabiilset intervalli (45 korral), vanu või katkisi transpordivahendeid (19 korral), ebameeldivaid bussijuhte ja/või sõidustiili (18 korral), palju rahvast väikses transpordivahendis (13 korral) ning suvel liigne kuumus ja talvel jahedus (10 korral). Kurdeti ka selle üle, et ööbusside on vähe (7 korral), bussi on raske siseneda (6 korral), ühistranspordis on kerge haigestuda (4 korral), peatuseid on vähe ja need on üksteisest kaugel (4 korral) ning ootepaviljonidega esineb probleeme (3 korral).

7.4 Ühistranspordi kasutamissagedus

Viimase nelja nädala jooksul on 2018. aastal ühistransporti kokku kasutanud veidi üle 80% Tallinna elanikest, mis on eelneva aastaga võrreldes väiksem osakaal (Joonis 34). 30% tallinlastest on kasutanud ühistransporti peaaegu iga päev, veidi alla viiendiku mitmel päeval nädalas, viiendik ühel või kahel päeval nädalas ning 13% sellest harvemini.

Joonis 34. Tallinna ühistranspordi kasutamise sagedus viimase 4 nädala jooksul (%).

Igapäevaste ühistranspordiga liiklejate osakaal on viimastel aastatel olnud vaikes aga kindlas langustrendis ning võrreldes eelneva aastaga on 2018. aastal veidi vähenenud ka mitmel päeval nädalas ühistranspordi kasutajate osakaal.

Sotsiaaldemograafiliste tunnuste osas ilmnes Tallinna ühistranspordi kasutamise sageduses erinevusi nii soo, vanuse, rahvuse kui linnaosa lõikes.

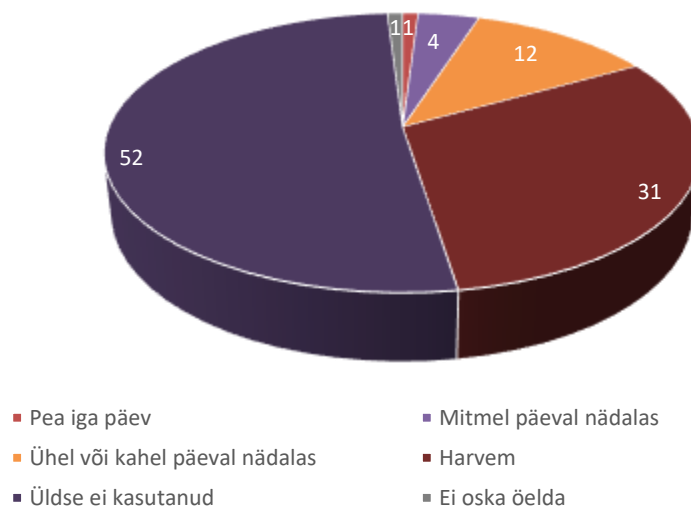
Naised on viimase nelja nädala jooksul kasutanud ühistransporti meestest märkimisväärselt sagedamini nii igapäevaselt kui mitmel päeval nädalas. Pea igapäevaselt on ühistransporti viimase nelja nädala jooksul kasutanud enim 15–29-aastased (42%) ning üldse polnud sel perioodil ühistranspordiga sõitnud kõige sagedamini 45–59-aastased (16%) tallinlased.

Mitte-eestlaste seas on eestlastega võrreldes enam pea igapäevaseid ühistranspordiga liiklejaid ning eestlaste seas jällegi veidi enam neid, kes pole viimase nelja nädala jooksul üldse ühistransporti kasutanud.

Linnaosade lõikes on viimasel neljal nädalal pea igapäevaselt ühistransporti kasutatud enim Põhja-Tallinnas (35%), Mustamäel (35%) ja Lasnamäel (33%), samas kui ühistransporti pole sel ajavahemikul kordagi kasutanud kõige sagedamini Haabersti (28%) ja Pirita (26%) elanikud.

Lisaks ühistranspordi kasutamise sagedusele uuriti 2018. aastal esmakordselt ka elanike Tallinna taksoteenuse või tasulise sõidujagamise teenuse kasutamise sagedust viimase nelja nädala jooksul.

Enam kui pooled tallinlastest ei olnud viimase nelja nädala jooksul Tallinna takso teenust või tasulist sõidujagamise teenust kordagi kasutanud (Joonis 35). Pea igapäevaselt või mitmel päeval nädalas oli kokku taksoga sõitnud vaid 5% tallinlastest. Ühel või kahel päeval nädalas oli antud perioodil taksoteenuseid kasutanud veidi üle kümnendiku ning harvemini alla kolmandiku.

Joonis 35. Tallinna taksoteenuse või tasulise sõidujagamise teenuse kasutamise sagedus viimase 4 nädala jooksul (% 2018).

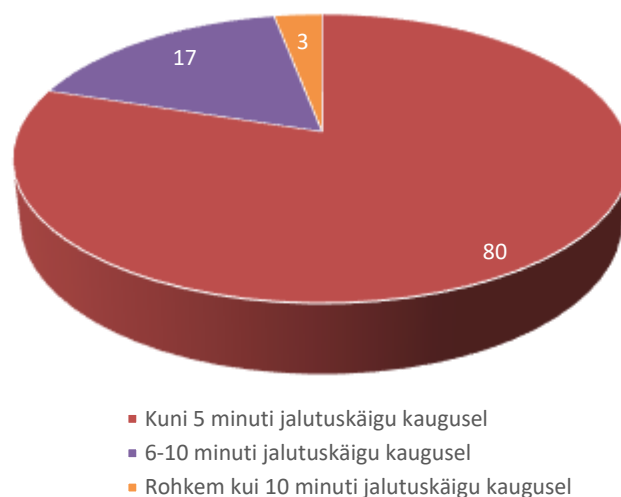
Taksoteenuse või tasulise sõidujagamise teenuse kasutamise sagedus viimase nelja nädala jooksul oli seda suurem, mida nooremasse vanusegruppi elanik kuulus. Eestlased olid vastavaid teenuseid kasutanud mitte-eestlastest sagedamini, samas kui soo lõikes erinevusi ei esinenud.

Linnaosade võrdluses eristusid Kesklinna elanikud, kes olid viimase nelja nädala jooksul kasutanud taksoteenust või tasulise sõidujagamise teenust teiste linnaosade elanikest oluliselt sagedamini.

7.5 Ühistranspordipeatuste kaugus

Tallinlastelt, kes olid viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud, küsiti ka peamiselt kasutatava ühistranspordipeatuse kaugust nende kodust ning paluti hinnata ka vastava kaugusega rahulolu. Neil, kes ei olnud viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud, paluti anda üldine rahuloluhinnang ühistranspordipeatuste kaugusele oma kodust.

Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud tallinlaste peamiselt kasutatava ühistranspordipeatuse kaugus kodust on 80% juhtudest kuni 5-minutilise jalutuskäigu kaugusel (Joonis 36). Enam kui kümme minutit peab kodust lähimasse ühistranspordi peatusesse jalutama vaid 3% sel perioodil ühistranspordi kasunutest. Seega võib järeldada, et ühistranspordipeatuste kaugus selle transpordiliigi kasutajate elukohast on väga hea.

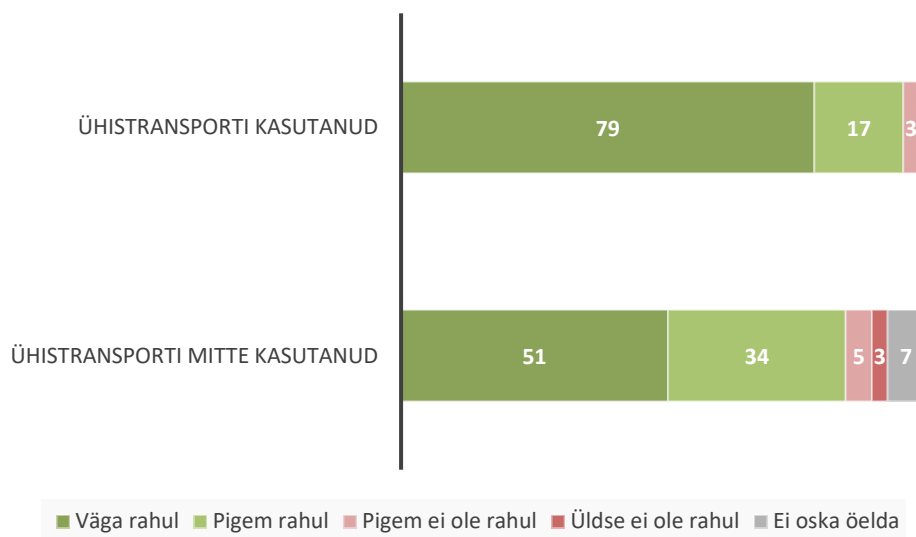

Joonis 36. Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud tallinlaste peamiselt kasutatava ühistranspordipeatuse kaugus kodust (% , 2018, n=1217).

Linnaosade lõikes asuvad peamiselt kasutatavad ühistranspordipeatused selle transpordiliigi kasutajate kodudest kuni viie minutilise jalutuskäigu kaugusel kõige sagedamini Mustamäel (87%), Põhja-Tallinnas (86%) ja Lasnamäel (85%). Üle kümne minuti peavad peamiselt

kasutatavasse peatusesse jalutama enim Nõmme (13%), Pirita (10%) ja Haabersti (7%) elanikud.

Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanud tallinlased on oma peamise ühistranspordipeatuse kaugusega kodust peaaegu 80% ulatuses väga rahul (Joonis 37). Sel perioodil ühistransporti mitte kasutanute üldine rahuloluhinnang ühistranspordipeatuste kaugusele oma kodust oli mõnevõrra nõrgem, kuid ka nende seas oli väga rahulolevate osakaal üle poole ning ka pigem rahulolevaid oli üle kolmandiku.

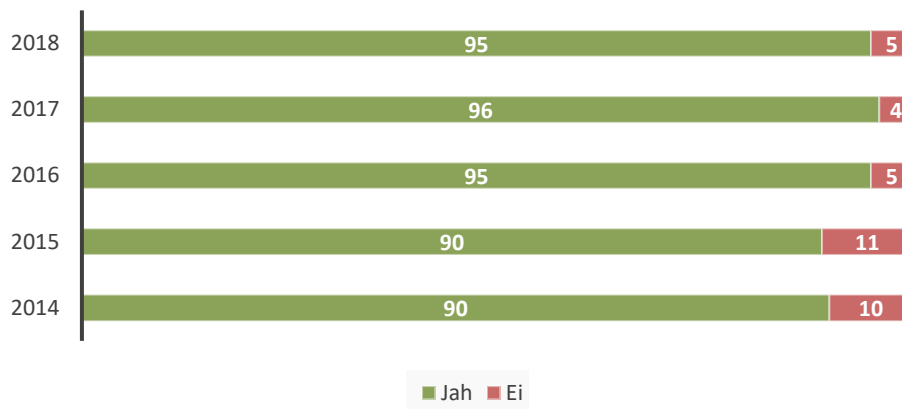
Joonis 37. Viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanute rahulolu lähima ühistranspordipeatuse kaugusega kodust/mitte kasutanute rahulolu ühistranspordipeatuste kaugusega kodust (%; 2018, n=1217; 283).

Linnaosade lõikes oli viimase nelja nädala jooksul ühistransporti kasutanute rahulolu peamiselt kasutatava peatuse kaugusega oma kodust kõrgeim neis linnaosades, kus peatused asusid elukohast kõige sagedamini kuni viieminutilise jalutuskäigu kaugusel (Põhja-Tallinn, Mustamäe, Lasnamäe).

Ühistransporti antud perioodil mitte kasutanute hinnangud lähima ühistranspordipeatuse kaugusele oma kodust olid linnaosade lõikes aga oluliselt ühtsemad. Antud aspektiga väga rahulolevaid linlasi oli enim Lasnamäel (60%) ja Pirital (59%) ning vähim Kesklinnas (36%), samas kui täiesti rahulolematute osakaal oli suurim Kristiine linnaosas (10%).

7.6 Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi kasutamine

Ühiskaardi või mõne muu sõitude valideerimise võimalusega kontaktivaba kaardi (nt õpilaspilet) omanike hulk on püsinud aastatel 2016-2018 kõrge 95–96% juures (Joonis 38).

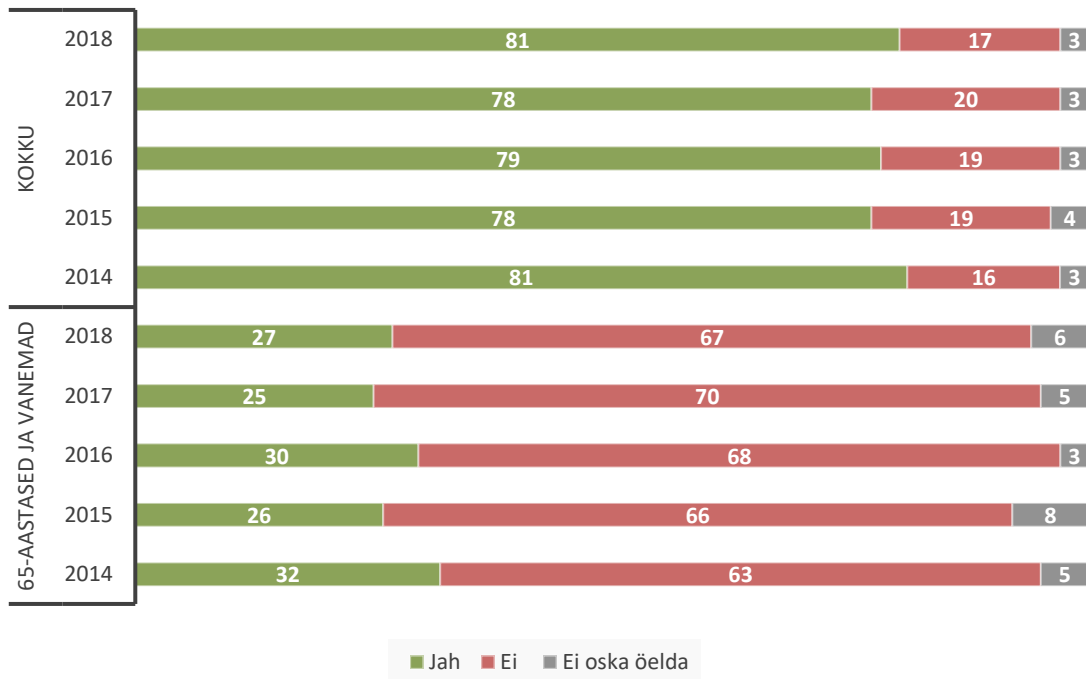
Joonis 38. Sõitude valideerimist võimaldava kontaktivaba kaardi (Ühiskaart, õpilaspilet vms) olemasolu (%).

Ühiskaart või mõni muu valideerimise võimalusega kontaktivaba kaart on sagedamini olemas naistel (97%) ja mitte-estlastel (98%). Vanusegruppide ega linnaosade lõikes ühiskaardi või mõne muu samade funktsioonidega kaardi omamises olulisi erinevusi ei esinenud.

Ühiskaarti või mõnda muud kontaktivaba kaarti omavatest tallinlastest kinnitas 2018. aastal 81%, et neil on Tallinna ühistranspordi kasutamisel kaardi valideerimise kohustus (Joonis 39). Antud osakaal on püsinud alates 2014. aastast vähemalt 78% juures.

2018. aastal peab kontaktivaba kaardi valideerimist jätkuvalt kohustuslikuks ka ligi veerand 65-aastastest ja vanematest tallinlastest, kellele tegelikult antud nõue ei kehti. Nooremate vanusegruppide lõikes on ühistranspordiga sõites kontaktivaba kaardi valideerimise kohustusest enim teadlikud 45-59-aastased (99%).

Kontaktivaba kaardi valideerimise kohustus ühistranspordiga sõitmisel on enda sõnul naistest sagedamini meestel. Rahvuse ega linnaosade lõikes siinkohal olulisi erinevusi ei esinenud.

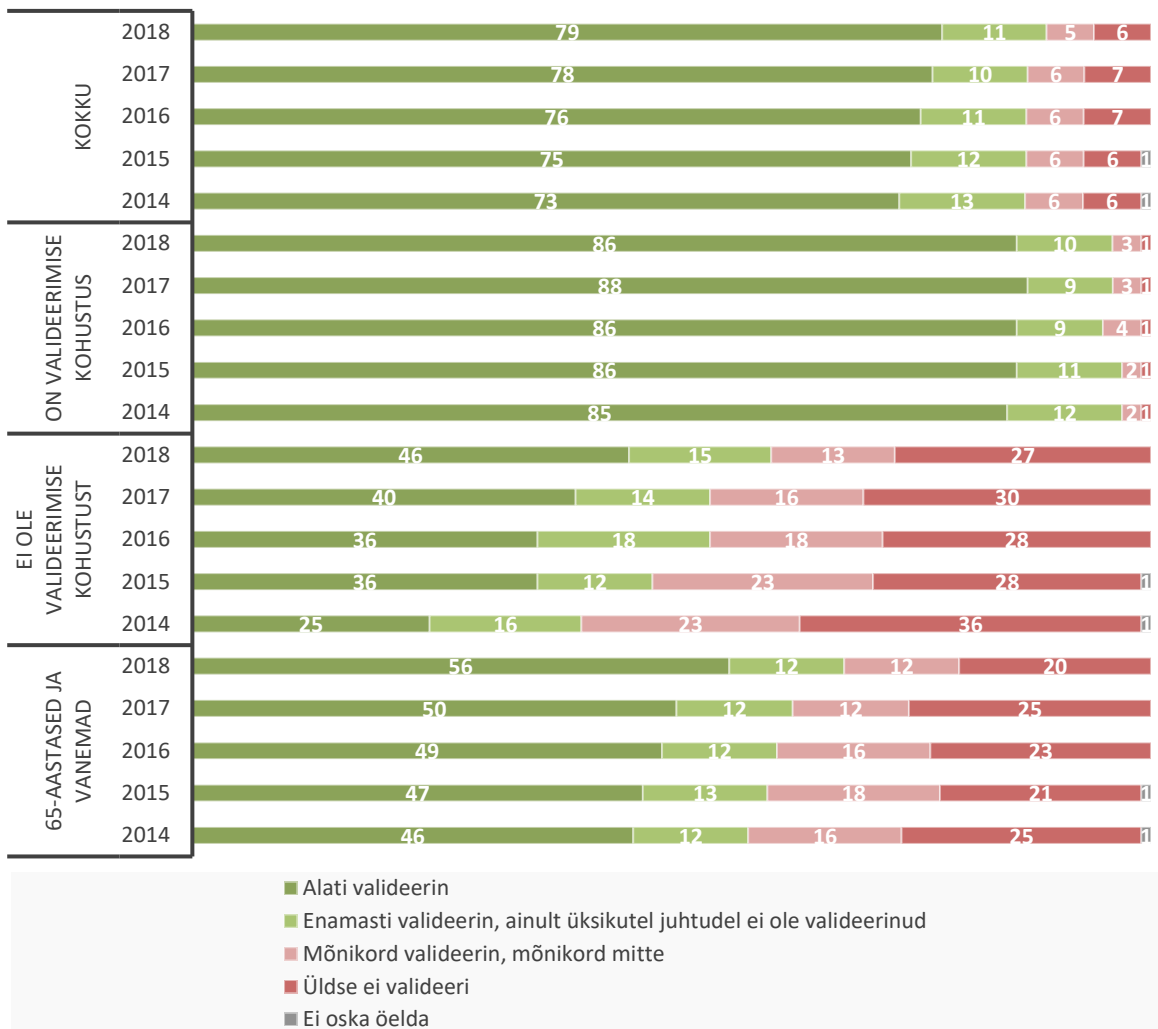
Joonis 39. Hinnang Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerimise kohustusele (% nendest, kes on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ja omavad Ühiskaarti).

Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerib 2018. aastal ühistransporti sisenemisel alati ligi 80% selle omanikest (Joonis 40). Valideerimata jätab kaardi üksikutel juhtudel 11%, mõnikord 5% ning alati 6% kaarti omavatest tallinlastest. Ühistransporti sisenedes alati oma kaarti valideerivate kaardi omanike osakaal näitab viimasel viiel aastal stabiilset kasvutrendi.

Ühissõidukisse sisenemisel valideerivad alati Ühiskaardi või mõnda muud kontaktivaba kaardi kõige sagedamini Kristiine ja Nõmme (mõlemad 85%) linnaosade elanikud.

Vanuse kasvades suurenes kaarti alati valideerijate osakaal kuni 45-59-aastaste vanusegrupini ning langes seejärel järsult 60-aastaste ja vanemate seas. Rahvuse lõikes ilmnes, et kontaktivaba kaardi valideerivad alati, kui ühissõidukisse sisenevad, sagedamini mitte-estlased kui eestlased (84% vs 75%). Meeste ja naiste vahel antud teemal olulisi erinevusi ei esinenud.

Tallinlased, kellel on enda hinnangul kontaktivaba kaardi valideerimise kohustus, täidavad seda kohustust 2018. aastal ühistransporti sisenedes alati 86% ulatuses, samas kui enda hinnangul valideerimise kohustuseta Tallinna elanikest valideerivad oma kaardi 46% ning 65-aastastest ja vanematest 56% (Joonis 40). Mõlema mainitud grupi puhul on võrreldes eelneva aastaga 2018. aastal kasvanud kaardi alati valideerijate osakaal ning langenud seda mitte kunagi valideerijate hulk.

Joonis 40. Ühiskaardi või muu kontaktivaba kaardi valideerimise sagedus ühistransporti sisenemisel (% nendest, kes on viimase 4 nädala jooksul ühistransporti kasutanud ja omavad Ühiskaarti).

8. Liikumisvahendite arv leibkonnas

Tallinlaste leibkondades oli 2018. aastal nii isiklike kui ametiautodena kasutusel kõige sagedamini üks auto (48%) (Joonis 41). Kaks autot oli kasutusel ligi veerandil ning sellest rohkem autosid 6% leibkondadest.

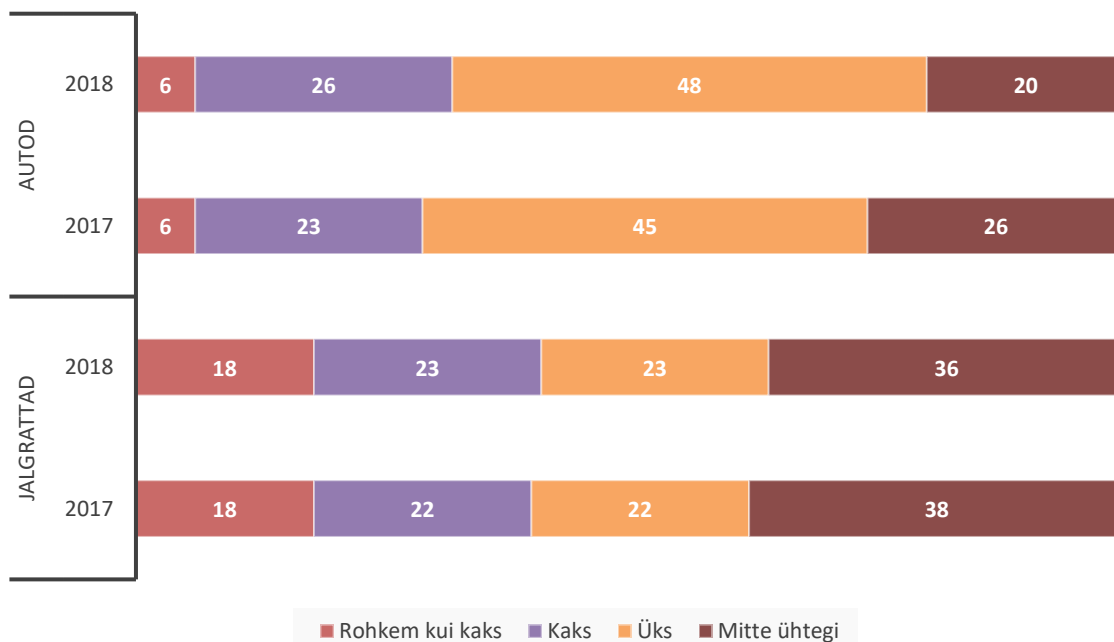
Kui 2017. aastal oli tallinlaste leibkondadest autovaba ligi neljandik, siis 2018. aastaks on see osakaal kahanenud viiendikuni. Aastaga on veidi kasvanud nii ühte kui kahte autot omavate leibkondade osakaal.

Kaks või enam sõiduautot on kõige sagedamini Pirital (51%) ja Nõmmel (45%) elavates leibkondades ning autovabu leibkondi on enim Mustamäel (26%).

Vanusegruppidest on kaks või rohkem autot sagedamini kasutuses 45–59- (38%) ja 27–44-aastaste (36%) ning rahvuse lõikes eestlaste (34%) leibkondades.

Vähemalt 15-aastaste leibkonnaliikmete kasutuses olevaid jalgrattaid oli kokku veidi vähem kui 2/3 leibkondades. Enam kui viiendiku ulatuses oli nii ühte kui kahte jalgratast omavaid leibkondi ning veidi vähem kui viiendik leibkondadest omas rohkem jalgrattaid.

Võrreldes eelneva aastaga on jalgrataste arv tallinlaste leibkondades püsinud 2018. aastal peaaegu muutumatu.

Joonis 41. Autode ja jalgrataste arv leibkondades (%).

Kaht või rohkemat jalgratast omavad kõige sagedamini Pirita (70%) ja Nõmme (65%) linnaosades elavad leibkonnad. Samuti on kaks või rohkem jalgratast sagedamini 27–59-aastaste ning eestlaste leibkondades.

Vastajatelt, kelle leibkonnas on sõiduauto, uuriti, kas nende leibkonnal on lähema kaheteist kuu jooksul plaanis osta või liisida veel üks sõiduauto. Neilt, kelle leibkonnas hetkel ühtegi sõiduautot ei olnud, küsiti selle ostmise või liisimise plaane sama perioodi jooksul.

Lisa sõiduauto ostmise või liisimise plaan oli lähema kaheteist kuu jooksul 9% autoga leibkondadest ning 5% ei osanud seda veel öelda. Autot mitte omavatest leibkondadest plaanis seda antud perioodi jooksul osta või liisida 14% ning 2% puudus selles osas kindel seisukoht.

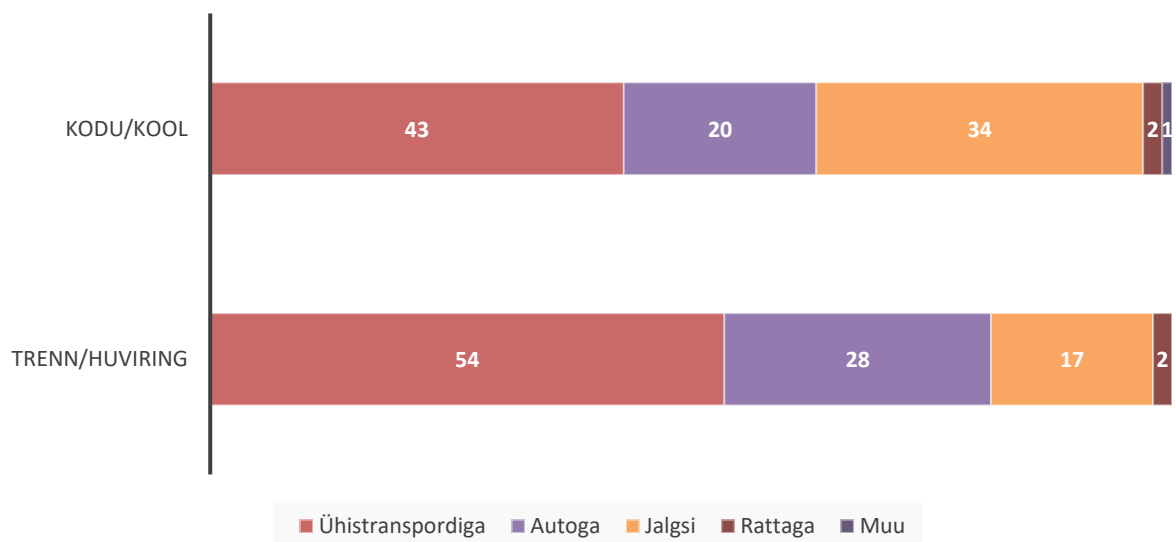
Lähema kaheteist kuu jooksul plaanivad nii esimese kui täiendava sõiduauto leibkonda osta või liisida kõige sagedamini 15–26-aastased noored ja meesterahvad.

Rahvus, linnaosa ega alaealiste laste olemasolu leibkonda täiendava või esimese auto ostmise plaane ei mõjutanud.

9. Laste transportimine

7–14-aastaseid lapsi oli 22% vastajate leibkondades. Kõigilt neilt uuriti, milline on praegusel ajal nende 7–14-aastase laste peamine liikumisviis nii kooli ja kodu vahel kui huviringidesse ja trennidesse. Trennidesse ja huviringidesse liikumise hindamisel jäeti välja need lapsed, kes neis ei käi (4%) (Joonis 42).

Ilmnes, et nii koolis kui trennides ja huviringides käiakse kõige sagedamini ühistranspordiga, sealjuures kasutatakse seda sagedamini trenni ja huviringi kui kooli puhul (Joonis 42). Teine peamine liikumisviis on kooli puhul jalgsi käimine ning trennide ja huviringide puhul autoga sõitmine.

Joonis 42. 7-14-aastaste laste peamine liikumisviis kodu ja kooli vahel ning trennidesse ja huviringidesse (% , 2018).

Erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide võrdlusest ilmnes trennidesse ja huviringidesse liikumisel oluline erinevus lähtuvalt vastaja rahvusest. Eestlaste lapsed käivad trennides ja huviringides sagedamini ühistranspordiga ning mitte-eestlaste lapsed sagedamini autoga. Linnaosade lõikes statistiliselt olulisi erinevusi ei esinenud.